

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR !

"SƏS" qəzeli mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 058 (6258) 6 aprel 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

**"Beynəlxalq təşkilatlar minalanmış
ərazilərin xəritəsini vermək üçün
Ermənistana təzyiq göstərməlidir"**

Aprelin 5-də Beynəlxalq Mina
na Xəbərdarlığı Günü ilə əlaqə
dar ADA Universitetində tədbir keçirilib.
AZƏRTAC xəber verir ki, tədbirdə Azərbaycan
Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezi
dent Administrasiyasının Xarici siyaset məsələ
ləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev... **Bax 5**

**Şuşada "İsgəndər-M" raketinin
qalıqlarının tapılması dünya
mediasında geniş əks-səda doğurub!**

Vətən müharibəsi dövründə Ermənistanın böyük dağidıcı gücə malik "İsgəndər" raketindən istifadə etməsi ilə bağlı yayılan məlumatlar, bu raketin qalıqlarının martın 15-də Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi

nin əməkdaş
larının işgal
dan azad edil
miş Şuşa şə
hərində və
onun ətrafın
da həyata ke
çirdiyi mina
dan təmizlə
mə...

Bax 8

Ermənistanda dərəbəylilikdir

Ermənistanın inzibati Məhkəməsi ölkənin baş naziri Nikol Paşinyanın nümayəndəsi Tatevik Saruxanyanın vəsətətini təmin etməyib. SiA xəber verir ki, bu barədə məhkəmənin "Datelex" informasiya saatı bildirib. Məlumatla görə, Onik Qasparyan məhkəmənin yekun qərarınadək Ermənistan Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi...

Bax 12

**"Sülhsevar"
erməni
açıqlaması**

Bax 11

**Prezident: "Suyun ədalətsiz bölüşdürülməsinə,
qanunsuz birləşmələrə son qoyulmalıdır"**

Prezident İlham Əliyev Zaur Mikayılovu Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Bax 2

**Azərbaycan MDB-da COVID-19
əleyhinə vaksinasiya səviyyəsinə
göra liderdir**

Bu, aksiomadır. Bəli, dövlət başçısı çıxışlarında dəfələrlə bu cavabı verib. Və ölkə başçısının bu cavabı Azərbaycan dövlətinin sosial siyasetinin fəlsəfəsi, iqtisadi inkişafın nəticələrinin əhalinin rifah halının yüksəldilməsinə yönəldilən real sübutudur. Bu prinsip hər gün daha geniş...

Bax 7

**Seyid Muxtar əl-Musəvi: Azərbaycan xalqı
əmin olsun ki, türkmən eli hər
zaman onların yanındadır**

Biz İraq türkmənləri olaraq Azərbaycanın öz ərazilərini düşmən işgalindən azad etməsinə, ərazi bütövülüyünün bərpa olunmasına çox sevinir ve bundan fərqliyənirik.

İraq xalqı Azərbaycan xalqının öz torpaqları uğrunda mübarizəsinə birmənalı olaraq dəstəkləyib. Azərbaycan xalqı əmin olsun ki, türkmən eli hər zaman onların yanındadır. Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında İraq Parlamentinin nümayəndə...

Bax 7

**Əli Karimli sübut
etdi ki, əsl
ERMƏNİ özü və
ətrafidir!**

Bax 14

**"İskəndər" M-i
Ermənistana
ötürənlər
kimlərdir?**

Bax 4

Prezident: “Suyun ədalətsiz bölüşdürülməsinə, qanunsuz birləşmələrə son qoyulmalıdır”

Prezident İlham Əliyev Zaur Mikayılovu Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Zaur Mikayılovu Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı qəbulda çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı -Siz Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsinə təyin edilirsiniz. Bu sahə prioritet sahələrdən biridir. Mən bu sahəyə həmişə çox böyük diqqət göstərmışəm. Bu gün, indiki şəraitdə bu sahənin əhəmiyyəti daha da artır. Son illər ərzində bu sahədə böyük işlər görüldü. Köhnə infrastrukturun temiri ilə bağlı əsaslı işlər görülmüşdür. Çünkü əsas infrastruktur sovet dövründə yaradılmışdır və vaxt keçdikcə yararsız vəziyyətə düşmüşdür, ona görə buna ehtiyac var idi. Eyni zamanda, menim təşəbbüsümüz bir neçə böyük su anbarı inşa edilmişdir. Əgər vaxtında bu su anbarları inşa edilməsəydi, bu gün meliorasiya sahəsində bizim böyük problemlərimiz ola bilərdi. Eyni zamanda, içmeli su təminatı da Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Səhmdar Cəmiyyəti tərefindən həmişə diqqət mərkəzində olmuşdu. Cəmiyyət ölkəmizdə bir neçə içmeli su layihəsini də icra etmişdir.

Bildirməliyəm ki, mənim təşəbbüsümə inşa edilmiş Taxtakörpü su anbarı, eyni zamanda, suvarma işləri ilə bərabər, Bakının da içmeli su ilə təmin edilməsində önemli infrastruktur obyektidir. Çünkü Taxtakörpü-Ceyranbatan su kanalının çəkilməsi Ceyranbatan su anbarında suyun səviyyəsinin lazımi səviyyədə saxlanması şərait yaratmışdır. Əgər biz son iki ilin quraqlığını nəzərə alsaq, birmənali şəkildə demək olar ki, vaxtılı Taxtakörpü su anbarı və su kanaли tikilməsəydi, Bakıda çox kəskin su problemi olacaqdı. Taxtakörpü su anbarından sonra Şəmkirçay su anbarı inşa edilmişdir. Beleliklə, ölkəmizin həm şimal, həm də qərb bölgələrində vaxtılı suvarılmayan on minlərlə hektar torpağı su verilməyidir. Artıq, özünü kənd təsərrüfatı istehsalının, məhsuldarlığın artmasında göstərir.

Meliorativ tədbirlər hər bir ölkə üçün xüsusi əhəmiyyət daşıyır, xüsusilə su ehtiyatları o qədər də böyük həcmdə olmayan ölkələrdə bunun daha da böyük əhəmiyyəti var. Bir daha demək istəyirəm ki, su anbarlarının, su kanallarının tikintisi infrastruktur layihələr arasında həmişə prioritet yerde olub və bundan sonra da belə olacaq. Bütün bu işlərlə bərabər biz, əlbəttə ki, suyun səmərəli istifadəsindən de həmişə narahat idik. Bu sahədə əldə edilmiş uğurlar var, eyni zamanda, çətinliklər var, çatışmazlıqlar var. Bunlar aradan qaldırılmalıdır. Amma bütövlükdə son illər ərzində kənd təsərrüfatının dayanıqlı inkişafı, o cümlədən su təminatının səmərəliliyi ilə bilavasitə bağlıdır. Biz son illər ərzində vaxtılı suvarılmayan torpaqlara su getirmişik. Bu torpaqların həcmi 100 min hektarlarla ölçülür. Vaxtılı, ümumiyyətlə, su görmeyən torpaqlara, yaxud da ki, qismen suvarılan torpaqlara suyun verilməsi bu bölgələri canlandırdı və 100 minlərlə hektar torpağı su verildi.

Bu gün biz kənd təsərrüfatının müxtəlif sahələrində bu siyasetin təzahürələrini görürük. Bizim bəzi iri fermer təsərrüfatlarımızda, taxılçılıqla məşğul olan təsərrüfatlarda məhsuldarlıq bir hektardan 50, 60, hətta 70 sentnəre çatır. Bu, Avropanın aparıcı ölkələrinin səviyyəsinə uyğundur və ona bərabərdir. Burada, əlbəttə ki, təkce suvarma iş-

Prezident İlham Əliyev: “Baxmalıyıq ki, meliorasiya sahəsinə qoyulan vəsait nəticə ilə nə qədər uzlaşır”

ləri yox, eyni zamanda, digər tədbirlərin də xüsusi çəkisi var. Ancaq suvarma olmadan məhsuldarlıqlıdan səhər gedə bilməz.

Biz son illər ərzində Azərbaycanda pambıqcılıq sahəsinə demək olar ki, dırçaltılmış. Təqribən 5-6 il bundan əvvəl pambıqcılıq tamamilə məhv olmuşdu və ölkədə cəmi 20-30 min ton pambıq yığıldı. Görülüyüş tədbirlər nəticəsində biz keçən il rekord göstəriciye nail olduq - 330 min tondan çox pambıq yığıldı və hektardan məhsuldarlıq 33 sentnerdən çoxdur. Yəni, əgər sovet dövrünün ən uğurlu illəri ile müqayisə etsem, deyə bilərik ki, ancaq sovet dövründə cəmi iki ilde hektardan məhsuldarlıq 33 sentnerdən çox olmuşdur. Yəni, bütün bunnarların təməlinde məqsədyönlü siyaset və aidiyəti qurumların koordinasiyalı şəkildə fealiyyətinin təkmilləşməsi dayanır. Kənd təsərrüfatında məhsuldarlığın artırılması bizim üçün bundan sonra da prioritət məsələlərdən biri olacaq.

Biz indi ərzəq təhlükəsizliyimizi təmin etmek üçün əməli addımlar atırıq. Ölkəmizin imkanları, gözel iqlim, bir neçə iqlim zonasının mövcudluğu bize imkan verir ki, bir çox məhsullar Azərbaycanda yetişdirilsin. Məhsuldarlığın artırılması, əlbəttə ki, bu işlərə daha böyük təkan verəcək. Biz nəzərə almamışq ki, Azərbaycan dövləti sürətlə inkişaf edir, tələbat artır, əhalı artır. Sovet İttifaqı dağılında Azərbaycan əhalisi 7 milyon ididə, bu gün 10 milyondan çoxdur. Deməli, istehlak artır. Daxili istehlaki təmin etmək və ixrac imkanlarını artırmaq üçün əlbəttə ki, qeyri-neft sektorunu sahəsində kənd təsərrüfatının xüsusi yeri vardır. Təbii ki, suvarma aparılmadan, bu sahədə işlər düzgün istiqamətdə təşkil olunmadan biz hər hansı bir uğurdan səhər gedə bilərik. Ələdə edilmiş nailiyyətlərlə əlaqədar çox danışmaq olar, mən, sadəcə, əsas məqamları

qeyd etmişəm.

Eyni zamanda, sizin qarşınızda duran vəzifələrdən biri çatışmazlıqların aradan qaldırılmasıdır, idarəetmədə müasir yanaşmanın tətbiq edilməsidir, müasir texnologiyaların ölkəmizə getirilməsidir. Çünkü biz bundan sonra meliorativ tədbirləri, necə deyərler, dədə-baba üsulu ilə apara bilərik. Dünyanın bu sahədə ən müasir texnologiyaları Azərbaycana getirilməlidir, sudan səmərəli istifadə edilməlidir. Bizdə mövcud problemlərdən biri də itkilerin böyük həcmdə olmasınadır. Bu itkiler bəzi hallarda təbii xarakter alır, amma bəzi hallarda səhələkarlıq ucbatından baş verir. Uçotun olmaması, əlbəttə ki, bizim işimizi çətinləşdirir. Ona görə tam uçot aparılmalıdır. Bizim su anbarlarımıza daxil olan və oradan çıxan suyun həcmi yaxın aylara qədər uçota alınmır. Düzgün təhlil aparmaq, proqnoz vermək üçün imkanımız yox idi. Ona görə itki-lərin azaldılması ən vacib problemlərdən biridir.

Kanalların təmiri və yenidən qurulması da önməli vəzifələrdən biridir. Sovet vaxtında çəkilmiş kanalların böyük eksəriyyəti torpaq kanallar iddi. Onların böyük hissəsi bu gün də fealiyyətdədir. Əlbəttə ki, torpaq kanallar suyun istənilən həcmdə ötürülməsinə imkan vermir, itkilər, o cümlədən buna görə baş verir, eyni zamanda, torpağın şoranalmasına da gətirib çıxarırlar. Ona görə də biz canımızı torpaq kanallardan qurtarmalıq. Ancaq onun əvəzinə hansı texnologiyalar getiriləcək, bunu artıq siz müəyyən etməlisiniz. Dünyanın bu sahədəki aparıcı şirkətləri ilə six təməslər qurulmalıdır, iqlimi bizim iqlimimizə oxşar olan ölkələrin təcrübəsindən faydalananlıq. Elə ölkələr var ki, orada su resursları bizimkindən də azdır, ancaq məhsuldarlıq qat-qat çoxdur. Ona görə bütün bunlar gərək dəqiq araşdırılsın,

düzgün fealiyyət planı tərtib edilsin, lazım olarsa, Dövlət Programı qəbul olunsun ki, biz bundan sonrakı illərdə meliorasiya və suvarma sahəsində dünyanın ən müasir prinsiplərini ölkəmizdə tətbiq edək.

Bir müddət bundan əvvəl bu məsələ araşdırılarən göstəriş vermişdim ki, yeni kiçik su anbarlarının yaradılması ilə bağlı təkliflər hazırlanıb təqdim olunsun. Belə təkliflər verildi. Mən prinsip etibarilə bu təklifləri təsdiqlədim və 10 yeni su anbarının tikintisi nəzərdə tutulur. Siz bir daha bu məsələlərə baxın, bu məsələləri təhlil edin. Çünkü hər bir su anbarının tikintisi böyük vəsait tələb edir. Ondan sonra kanallar çəkilməlidir, digər tədbirlər görülməlidir. Bütün bu vəsait dövlət büdcəsi tərefindən təmin edilir. Ancaq biz baxmalıyıq ki, bu sahəyə qoyulan vəsait nəticə ilə nə qədər uzlaşır. Qoyulmuş bu vəsaitin müqabılində biz hansı nəticəni əldə edirik və edəcəyik. Çünkü bu, düzgün hesablanması, bizim işimiz heç vaxt səməre verməyəcək. Bu sahənin inkişafı dövlətin özəl sektora göstərdiyi növbəti qayğının təzahürüdür. Çünkü dövlət bütün xərcləri öz üzərinə götürür ki, fermerlər, kəndlilər daha yaxşı məhsul götürsürlər, özləri üçün daha yaxşı şərait yaratsınlar, onların həyat səviyyəsi qalxın. Nəzərə alsaq ki, kənd təsərrüfatı sahəsində fermerlər torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün vergilərdən azaddırlar, bu sahənin inkişafı, ilk növbədə, insanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına xidmet edir. Bu, Azərbaycanda artıq bir növ sosial sahə kimi qəbul olunur. Ancaq əgər biz inkişaf etmiş ölkələri götürsək görərik ki, orada belə deyil - suyun hər bir litri hesablanır, hər yerdə sağaclar qoyulur, uçot düzgün aparılır və qoyulmuş investisiyanın müqabılində hansı nəticə əldə olunacaq bəri başdan hesablanır. Bizdə də belə olmalıdır.

Ardı Səh. 3

Prezident: “Suyun ədalətsiz bölüşdürülməsinə, qanunsuz birləşmələrə son qoyulmalıdır”

Prezident İlham Əliyev Zaur Mikayılovu Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri təyin olunması ilə əlaqədar videoformatda qəbul edib

Əvvəli Səh. 2

Biz bundan sonra da kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan vətəndaşlarımızı dəstəkləyəcəyik. Artan subsidiyalar bunu bir daha göstərir. Bizim niyyətimiz, siyasetimiz deyişmez olaraq qalır. Ancaq bununla bərabər, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan hər bir adam öz məsuliyyətini də dərk etməlidir. Təhlil aparılların biz bir şeyə de rast gəldik - suyun ədalətsiz bölüşdürülməsi halları geniş vüset almışdır. Burada həm mərkəzi icra orqanları, yerli icra orqanları, bəzi sahibkarlar elə bil ki, sövdələşərək, sudan vicdansızcasına istifadə edirdilər. Belə olan halda, bəzi fermərlər, bəzi kəndlilərə su çatmadı. Mən göstəriş vermişdim, indi təhlil aparılır, araşdırma aparılır. Buna da son qoyulmalıdır. Su xətlərinin üzərində çoxsaylı qanunsuz birləşmələr quraşdırılmışdır. Təhlil aparılların biz buna da rast gəldik. Belə çıxdı ki, heç kim buna məsuliyyət daşımir, heç kim buna cavabdehlik daşımir. Buna son qoyulmalıdır. Mən göstəriş vermişdim ki, su xətləri üzrə həm vizual monitorinq aparılmalıdır, yəni yerində, eyni zamanda, müasir müşahidə sistemləri - kameralar quraşdırılmalıdır və bu qanunsuz birləşmələrə son qoyulmalıdır.

Cətişmazlıqlar çoxdur və siz indi fəaliyyət dövrünüzdə, əlbəttə ki, bütün bu işləri təhlil edəcəksiniz. Yenə də deyirəm, bu sahə prioritet sahə olaraq qalır və qalacaq. Ancaq burada yeni yanaşma olmalıdır, müasir tələblərə uyğun yanaşma. Hesab edirəm ki, siz bütün bu məsələləri qısa müddətərəzində bir daha təhlil edib, konkret təkliflər paketi ilə çıxış edəcəksiniz.

Diger önemli məsələ azad edilmiş torpaqlarda meliorativ tədbirlərin görülməsi ilə bağlıdır. Azad edilmiş torpaqlarda bizim böyük su mənbələrimiz mövcuddur və su mənbələrimiz orada formalaşır. Biz uzun illər ərzində, 30 ilə yaxın müddətdə bu imkanlardan məhrum idik. Ermənistan Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasetini, o cümlədən bu sahədə də aparırdı və bizə qarşı ekoloji terror təşkil edilmişdir. Məşələrin qırılması, qoruqların məhv edilməsi - 54 min hektar meşə sahəsi ermənilər tərəfindən kəsilib, dağıdırılıb, talanıb, oğurlanıb və bu, böyük cinayətdir. Dəymış bütün ziyan indi hesablanır, o cümlədən bu ziyan da hesablanacaq. Onlar bizi sudan məhrum etmişdilər. Sərsəng su anbarı və Suqovuşan su anbarı onların nəzarətində idi. Bu iki su anbarını 1970-ci illərdə ulu önder Heydər Əliyev tikdirmiştir. Onun təşəbbüsü ilə bu su anbarları tikilmişdir ki, Ağdam, Tərtər, Goranboy, Bərdə və digər rayonlarımızda suvarma işləri aparılsın. Sərsəng su anbarının əsas məqsədi, funksiyası sadaladığım və digər rayonlara suyun verilməsi idi. O vaxt bu mənbədən 100 min hektara yaxın torpağı su verildi, eyni zamanda, Suqovuşanın da. Lakin o, kiçikhaçlı su anbarıdır. Sərsəng su anbarında 500 milyon kubmetrden çox su toplanır. Ancaq ermənilər suyu kəsirdilər, qışda ekoloji ziyan vurmaq üçün qəsdən buraxırdılar, yay-aylarında suyu kəsirdilər, biz susuz qalmışdıq. Biz o bölgənin suvarılması ilə bağlı xüsusi tədbirlər planı hazırlanmışdıq və mənim göstərişimlə orada yüzlərə subartezian quyusu qazılmışdır. Ancaq biz Suqovuşan qəsəbesini azad edərkən Suqovuşan su anbarını da nəzarətimizə götürdük. Suqovuşan nəzarətimizə keçəndən sonra imkan yaranıb ki, dediyim Ağdam, Tərtər, Bərdə, Goranboy və digər rayonlarımızda su təminatı böyük dərəcədə yaxşı-

çox yerlərdə demək olar ki, qurumuşdu. İndi biz Tərtərcaya qayıtmışq, onun mənbəyinə qayıtmışq. Bazarçay - ona Bərgüşad çayı da deyirlər, Həkeri çayı, Oxçuçay - bir çox çaylar, 10-dan çox çay orada formalasır. Onların potensialı təhlil edilməlidir. Çayların məcrası ilə bağlı düzgün təhlil aparılmışdır, biz bu çaylardan necə səməreli istifadə edək. Onların bir çoxu Araz çayınya axır.

Azad edilmiş torpaqlarda su anbarlarının tikintisine ehtiyac varmı, yoxmu, bu məsələyə də mütləq baxılmalıdır. Əlbəttə ki, azad edilmiş torpaqlarda bizim ən böyük su mənbəyimiz qonşu İranla sərhəddə yerləşən Xudafərin və Qız Qalası su anbarlarıdır. Bunlar çox böyük su anbarlarıdır. Xudafərin su anbarının həcmi 1,6 milyard kubmetrdir, çox böyük su anbarıdır. Bu su anbarından istifadə etmek üçün əlbəttə ki, əlavə infrastruktur layihələri icra edilməlidir. İlk növbədə, kanallar çəkilməlidir ki, azad edilmiş torpaqlara - Zəngilan, Cəbrayıllı, Qubadlı və digər bölgələrə biz bu su anbarlarından su götürüb, ondan səməreli şəkildə istifadə edə bilək. Bu, bizim böyük

Prezident: Kənd təsərrüfatında məhsuldarlığın artırılması bundan sonra da prioritet məsələlərdən biri olacaq

laşsın. Ancaq o rayonlara gedən kanallar uzun illər ərzində istifadəsiz qalıb. Təhlil aparılmışdır, onların vəziyyəti nə yerdədir, təmirə ehtiyac varsa, bu işlərə də baxılmalıdır ki, biz vaxt itirmədən suyu sahə başına, vətəndaşlarımızın sərəncamına getirək.

Ağdam rayonunda Xaçınçay su anbarı, Füzuli şəhərinin, daha doğrusu, dağıdırılmış şəhərin yaxınlığında su anbarı yerləşir. Artıq mən mənəvətəmle oraya qruplar ezam edilmişdir. Azad edilmiş torpaqlarda digər su anbarları da var. Onların bütün parametrləri təhlil edilməlidir. Əlbəttə ki, biz bu su anbarlarından səməreli şəkildə istifadə

edəcəyik. Azad olunmuş torpaqlara vətəndaşlarımız qayıtdan sonra əlbəttə ki, bu, onlar üçün əlavə imkanlar yaradacaqdır.

Bununla paralel olaraq, azad edilmiş torpaqlarda bizim böyük çay resurslarımız var. Biz bundan da məhrum idik. Bu gün azad edilmiş torpaqlarda formalaşan çaylarımız bizim əsas çaylarımızdır. Tərtərcay Kelbəcer rayonu ərazisində formalaşır. Amma mənfur düşmən bizi Tərtərcayın suyundan məhrum edirdi. Hətta Qarabağ bölgəsinə dəfələrə səfərim zamanı mən bu problemlə maraqlanarkən gördüm ki, bu, böyük problemlər yaradır. Misal üçün, Tərtərin suyunu tam kəsirdilər. Tərtərcay bir

potensialımızdır.

Həm azad edilmiş torpaqlarda, həm də ölkəmizin digər yerlərində bizim bütün su ehtiyatlarımızın potensialı dəqiq təhlil olunmalıdır. Bu su ehtiyatlarından maksimum səməre ilə istifadə etmek üçün konkret proqramlar ve təkliflər təqdim edilməlidir. Beləliklə, bu sahədə görüləcək işlər çoxdur, həm azad edilmiş torpaqlarda, həm də digər ərazilərdə. Əsas prinsip müasirlik, ekoloji təhlükəsizlik və maksimum səmərelilik olmalıdır ki, Azərbaycan vətəndaşları, kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan vətəndaşlar öz həyatlarında müsbət dəyişiklikləri görsünlər. Əminəm ki, bu, belə də olacaq.

Yenə də deyirəm, son illər ərzində bu sahə mənim tərəfindən həmişə prioritet sahə kimi qiymətləndirilmişdir və bu sahənin inkişafı üçün çox böyük işlər görülmüşdür, dövlət bütçəsindən böyük həcmədə vəsait ayrılmışdır. Əger bu işlər görülməsəydi, bu gün biz çox böyük problemlərlə üzləşmiş olardıq. Ancaq əldə edilmiş nailiyyətlərə kifayətlənməməliyik, biz bu sahəyə müasir menecment göttürməliyik. Mən sizlə vəzifəyə təyin edərkən məhz bu amili nəzərə almışam ki, hər bir yerdə müasir menecment olmalıdır, idarəetmə olmalıdır. Son vaxtlar apardığım kadr İslahatları onu göstərir. Hərada ki, müasir menecment, müasir idarəetmə, dürüstlük, təmizlik, vicdan vəsəti, orada neticə də olacaqdır. Sizi bu vəzifəyə təyin edərkən bu tövsiyələrimi verərək emin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, siz bu yüksək etimadi doğruldacaqsınız.

Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Zaur Mikayılov:

-Möhtərem cənab Prezident, çox təşəkkür edirəm. Bu təyinat mənim üçün çox böyük şərəf, eyni zamanda, çox böyük məsuliyyətdir. Bu etimadınıza görə Sizə dərin minnətdarlığı bildirirəm. Sizi emin etmək istəyirəm ki, bu etimadı doğrultmaq üçün əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm və Vətənimiz üçün, ölkəmiz üçün canla-başla çalışacağam.

ÜST-ün Baş direktoru “Twitter” hesabında Azərbaycan Prezidenti ilə videokonfrans formatında görüşü ilə bağlı paylaşım edib

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Ghebreyesus şəxsi “Twitter” hesabında aprelin 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə videokonfrans formatında görüşü ilə bağlı paylaşım edib. AZERTAC-in məlumatına görə, Baş direktor paylaşımında görüşdə COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədəki maliyyə yardımına, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə əməkdaşlığı, peyvəndlərin ədələtli şəkildə bölüşdürülməsindəki dəstəyinə və Qoşulmama Hərəkatının üzvləri arasındakı həmçənliyə görə Azərbaycana təşəkkür etmək imkanının olduğunu bildirib.

Twitter

Tedros Adhanom Ghebreyesus @DrTedros

In my call with @presidentaz earlier this week, I also took the chance to thank him for 🇦🇿's financial support to the global #COVID19 response, collaboration with @WHO, advocacy for #VaccineEquity & solidarity among the Non-Aligned Movement members. twitter.com/drtedros/status/1378000000000000000

Rusya XİN: Azərbaycan Rusyanın mühüm strateji tərəfdaşıdır

Rusya Xarici İşler Nazirliyi öz “Facebook” səhifəsində Rusiya ile Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlər yaradılmışının 29-cu ildöñümü ilə bağlı bəyannat dərc edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Rusya XİN-in bəyannatında Rusya-Azərbaycan əməkdaşlığının bütün istiqamətlərdə yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyi vurgulanır.

Azərbaycan Rusyanın mühüm strateji tərəfdaşıdır. Bunu ali və yüksək siyasi səviyyələrdə ikitərəflə elaqələrin statistikası təsdiqləyir. Ötən dövr ərzində Rusya Prezidenti Vladimir Putin və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müxtəlif formatda 100-dən çox danışıqlar aparıblar. Hökumət xətti ilə, parlamentlər, müvafiq nazirlik və qurumlar üzrə feal iş aparıllar ki, bu da Cənubi Qafqazda və Xəzər regionunda sabitliyin və tehlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə obyektiv surətdə kömək edir.

RF xarici siyaset idarəsi ölkə Prezidenti V.Putinin bu sözlərini sitat getirir: “Bu gün Rusiya ile Azərbaycan arasında münasibətlər çox uğurla inkişaf edir. Bu, hər şeydən əvvəl, münasibətlərimizin iqtisadi tərkib hissəsinə aiddir. Maraqlarımızın bir-birinə uyğun gəldiyi sahələr çox, birgə fəaliyyət istiqamətlər daha çoxdur”.

Bəyanatda iki ölkənin 2020-ci ilde mehriban qonşuluq, qarşılıqlı yardım və hüquq bərabərliyi prinsipləri əsasında, o cümlədən COVID-19 virusuna qarşı mübarizədə əməkdaşlığı qeyd olunur. Rusya XİN qeyd edir: “Ölkələrimizin sehiyyə nazirləri, digər müvafiq strukturların rəhbərləri daimi elaqədə olurlar. Azərbaycan tərəfindən koronavirus infeksiyasının diaqnostikası üçün 12 min təhlildən ötrü 120 dəst test sistemi təqdim olunub. 2020-ci ilin yayında Azərbaycan həkimlərinə kömək məqsədilə Rusyanın aparıcı tibb mərkəzlərinin briqadaları göndərilib. Azərbaycan tərəfinin təklifi ilə vaksinin birgə istehsalının təşkilinə Rusyanın “R-Farm” əcəzaçılıq şirkəti qoşulub. Rusya Birbaşa İnvestisiyalar Fondunda xətti ilə Azərbaycana “Sputnik V” vaksinləri partiyasının tədarükü barədə məsələ müzakirə olunur”.

Məlumatın mətnində deyildiyi kimi, iki dövlətin xarici işlər nazirlərinin elaqələri müntəzəm xarakter daşıyır. Cari ilde qurum rəhbərləri Sergey Lavrov və Ceyhun Bayramov arasında artıq üç telefon danışığı baş tutub. 2021-ci ilin başlanğıcına olan vəziyyət-

yətə görə, iki ölkə arasında 150-dən çox beynəlxalq hüquqi akt imzalanıb. Bu baxımdan, əsas ikitərəflə sənədlər Rusya ile Azərbaycan arasında dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı tehlükəsizlik haqqında 3 iyul 1997-ci il tarixli Müqavilə və iki ölkə arasında dostluq və strateji tərəfdaşlıq haqqında 3 iyul 2008-ci il tarixli Bəyannamedir.

Bəyanatda qeyd edilir: “Azərbaycan Avrasiya İqtisadi İttifaqının üzvü olmayan MDB ölkələri arasında Rusyanın mühüm ticari tərəfdaşdır. 2024-cü ilədək olan dövr üçün Rusya-Azərbaycan əməkdaşlığının əsas istiqamətlərinin inkişafı üzrə Fəaliyyət Planı bizim ticari-iqtisadi qarşılıqlı fəaliyyətin əsasını təşkil edir və özündə beş yol xəritəsinə birləşdirir. Buraya ticarətdə əsas maneelerin aradan qaldırılması, nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı, birgə elmtutumlu istehsalatların yaradılması, Azərbaycan iqtisadiyatının effektivliyinin artırılması üçün Rusiya texnologiyalarından istifadə, qarşılıqlı turizm mübadiləsinin artırılması məsələləri daxildir. 2020-ci ilin noyabrında innovasiyalı inkişaf və rəqəmsal iqtisadiyyat sahəsində əməkdaşlıq haqqında yeni, altıncı yol xəritəsi imzalanıb”.

Rusya XİN, həmçinin mədəni-humanitar və təhsil sahələrində əməkdaşlıq barədə də xatırladır, bu sahələri ikitərəflə elaqələrin inkişafında prioritet istiqamətlərdən biri hesab edir. RF XİN-in bəyanatında deyilir: “Azərbaycanın orta və ali məktəblərində rus dilində təhsil əlcətandır. 2010-cu ildən başlayaraq Bakıda M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin filialı, 2015-ci ildən isə İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin (İ.M.Seçenov adına Birinci MDTU) filialı fəaliyyət göstərir. Azərbaycanlı tərəfdaşlarla Rusyanın başqa ali məktəbləri, xüsusun MDBMI (Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutu) ilə əməkdaşlığın qurulması üzrə iş aparılır”.

44 günlük Vətən müharibəsi zamanı “İskəndər” eməliyyat-taktiki kompleks-lərindən istifadə mövzusu Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyi (ANAMA) tərəfindən Şuşa şəhəri yaxınlığında iki rakət parçasının tapıldığı bildirməsindən sonra yeni bir inkişaf aldı.

Daha dəqiq desək, Şuşada “İskəndər”-M rakətinin qalıqlarının tapılması ətrafında ortaya çıxan fakt bu oldu - Rusiya Ermənistana rəsmi qaydada, yeni beynəlxalq silah ticarətinin tələb etdiyi qaydalara uyğun şəkilde “İskəndər”-E ballistik rakət komplekslerini satıb. Yeni Ermənistana silah arsenalında rakətin “M” variantı rəsmi qaydada olmamalı və bütün bunlardan sonra üzə çıxan növbəti fakt, yaxud sual bu oldu - bəs həmin rakət Ermənistanda necə “zühr” etdi və Şuşaya doğru atıldı?

Raketlərin qeyri-qanuni yollarla

Ermənistana ötürülməsində də onların rollarının olması artıq heç bir şübhə doğurmur

Bu sualın ən optimal cavabı budur ki, “İskəndər” M rakətləri Ermənistana qeyri-legal yollarla aparılıb və belə bir hali yalnız müharibə cinayəti ilə əlaqələndirmək

mümkündür. Eyni zamanda, qənaətə gəlmək olar ki, Rusiyada ki-fayət qədər erməni esilli vətəndaşlar bizneslərin bu və ya digər sahələrində fəaliyyət göstərirler. Rakətlərin qeyri-qanuni yollarla Ermənistana ötürülməsində də onların rollarının olması artıq heç bir şübhə doğurmur. Artıq beynəlxalq dairələr də həmin məsələni diqqətə almalı, ister Rusyanın, isterse də Ermənistanın qeyri-qanuni siyahı ticarətçilərinin barələrdə ifşa edici bəyanatlar verməli, bu faktilən ifşası istiqamətində qəti mövqelərini ortaya qoymalıdır. Cünki 44 günlük müharibə zamanı biz dəfələrlə rəsmi mənbələrdən məlumatlar vermişik ki, Rusiyadan Ermənistana qanunsuz yollarla müxtəlif növdə silahlar ötürülməkdədir.

Yeri gelmişkən, hələ ki, rəsmi-

İraq parlamentinin nümayəndə heyəti Milli Məclisdə olub

Alprelin 5-de Milli Məclisdə ölkəmizdə səfərde olan İraq Parlamentinin Xarici əlaqələr komitəsinin sədri Şerko Məhəmməd Saleh Əhməd Kadir Mir Vaisin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib. Parlamentin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən SİA-ya bildirilib ki, qonaqları salamlayan

Milli Məclis sədrinin birinci müavini Əli Hüseynli ölkələrimiz arasında tarixi dostluq münasibətlərindən danışır. Bildirilib ki, ötən illər ərzində ölkələrimiz arasında münasibətlər müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf edib. Azərbaycan daim İraqın ərazi bütövlüyünü dəstekləyib, İraq da beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanı dəstekləyən mövqə nümayiş etdirib.

Söhbət zamanı parlamentlərarası münasibətlərə de toxunularaq bildirilib ki, parlamentlərarası dostluq qruplarının fəaliyyəti iki ölkə arasında münasibətlərin daha da inkişafına xidmet edir. Səmimi qonaqpərvərliyə görə təşəkkürün ifadə edən İraq parlamentinin Xarici əlaqələr komitəsinin sədri Şerko Məhəmməd Saleh Əhməd Kadir Mir Vais Azərbaycan tərəfənə müxtəlif məsələlərdə, o cümləden terrorizmə qarşı, həmçinin kovonavirusla mübarizədə göstərilən köməyə görə təşəkkürün bildirilib. İraq parlamentinin fəaliyyətindən danışan qonaq diqqətə çatdırıb ki, hazırda İraqda sabitlik mövcuddur. Bu sabitliyin təmin edilmesində parlamentin qəbul etdiyi qanun və qərarlar mühüm rol oynayır.

Görüşdə çıxış eden Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva, Azərbaycan-İraq parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Rəşad Mahmudov, İraq parlamentinin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Arşad Rəşad Fath Allah el-Salihi, millət vəkili xanım Nisrin Fadıl Raham və başqaları qarşılıqlı əlaqələrin inkişaf perspektivləri baremdə fikirlərini bölüşüb.

Görüşdə Milli Məclis sədrinin müavini Fəzail İbrahimli, Azərbaycan-İraq parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri İlahə Məmmədov, işçi qrupun üzvü Cavanşir Paşazadə, Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, hər iki ölkənin müvəqqəti işlər vəkiləri Nəsir Məmmədov, Maki Rəssan Al-Mamori və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

İraqlı deputat: Azərbaycanın Vətən müharibəsində Qəlebəsi hər birimizi sevindirir və qürurlandırır

Biz İraq türkmənləri olaraq Bakıda olmağımızdan çox məmənnuq. Bu səfər İraq və Azərbaycan xalqları arasında qardaşlığın, dostluğun təzahürüdür. Ölkələrimiz, xalqlarımızı birləşdirən bir çox amillər var. Bu amillərdən biri da-hi Azərbaycan şairi, mütəfəkkiri və filosofu Füzulidir. Füzulinin Kərbəlada, Kərkükde nişanələri var. Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycanda səfərde olan İraq parlamentinin nümayəndə heyətinin üzvü, parlamentin İnsan haqları komitəsinin sədri Arşad Rəşad Fath Allah el-Salihi bildirib. Azərbaycanın Vətən müharibəsində Qəlebəsi onları sevindirdiyini və qürurlandırdığını deyən iraqlı deputat qeyd edib: “Can Azərbaycanın uğurları, böyük Zəfəri haqqında bütün dünya bilməlidir. 30 ildən artıq müdətde işğal altında qalan torpaqlarını azad etmek böyük uğurdur”.

İraq və Azərbaycan xalqları arasında qardaşlığı, dostluğu daha da möhkəmləndirməyin əhəmiyyətini qeyd edən deputat İraq və Azərbaycan parlamentləri arasında münasibətlərin inkişafının vacibliyini vurgulayıb.

“İskəndər” M-i Ermənistana ötürənlər kimlərdir?

Cinayətkar ermənilərin qanunsuz əməllərini pərdələməkdənsə, rəsmi Moskva artıq daha ciddi şəkil almağa başlayan belə bir ifşanın qarşısını almalıdır

Ermənistana ötürülməsində də onların rollarının olması artıq heç bir şübhə doğurmur

məşməliş məlumatlara görə, artıq Rusyanın Federal Tehlükəsizlik Xidməti (FTX) araşdırılmalara başlayıb və “İskəndər” M-lerin Rusiyadan Ermənistana ötürülməsində kimlərin rol almaları ətrafında əsas izləri axtarmaqdadır.

İndi cavabvermə növbəsi yalnız məğlub Ermənistənə deyil...

Təəssüf ki, Rusiya FTX-si sökügedən məsələnin üzerine gec düşüb, əgər həqiqətən de düşübse. Belə ki, ikinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan şəhərlərinin digər növ rakətlər vasitəsi ilə atəş tutulması, dinc sakinlərin qətlə yeyirilmələri arxasında da bu kimi rəallıqların dayanması faktdır. İndi

cavabvermə növbəsi yalnız məğlub Ermənistənə deyil, həmçinin qanunsuz yollarla bu ölkəyə rakətlər göndərən və Rusyanın müxtəlif dairələrində yer alan erməni əsilli Rusiya vətəndaşlarındanındır. Onların dərhal aşkar olunaraq belə bir cinayətdə yer almalarına qanuni qiyət verilməli və mühakimə olunmalıdır.

Əgər bu da baş verməzse, onda Rusyanın regiondakı sülhəməramlıq prinsipləri ciddi laxlaya və kölgə altında qala, üstəlik, beynəlxalq aləmdeki siyasi və s. nüfuz dairələri düşə bilər. Hər halda, cinayətkar ermənilərin qanunsuz əməllərini pərdələməkdənsə, rəsmi Moskva artıq daha ciddi şəkil almağa başlayan belə bir ifşanın qarşısını almalıdır.

Rövşən RƏSULOV

“Beynəlxalq təşkilatlar minalanmış ərazilərin xəritəsini vermək üçün Ermənistana təzyiq göstərməlidir”

Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı Günü ilə əlaqədar ADA Universitetində keçirilmiş tədbirdə işğaldan azad olunmuş ərazilərdəki mina təhlükəsindən bəhs olunub

Aprelin 5-də Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı Günü ilə əlaqədar ADA Universitetində tədbir keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, tədbirdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmet Hacıyev, BMT İnkışaf Programının rezident nümayəndəsinin müşaviri və xarici ölkələrin Azərbaycandakı səfirləri iştirak ediblər.

Tədbiri açan universitetin prorektoru Fariz İsmayıllızadə mövzunu Azərbaycan üçün aktual olduğunu və böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirib.

Sonra çıxış edən Prezidentin köməkçisi Hikmet Hacıyev diqqətə çatdırıb ki, BMT-nin müvafiq qətnaməsi ilə qeyd olunan 4 aprel - Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Mina Aksiyasına Yardım Günü diqqəti ilk növbədə mülki əhalinin

təhlükəsizliyinə, həmçinin minalanmış ərazilərdə iqtisadi, sosial təsirlərin aradan qaldırılmasına yöneldir.

“Təəssüf ki, Azərbaycan hazırla minaların təsirinə məruz qalan və ondan əziyyət çəkən ölkələr sırasındadır. Otuz ilə yaxın müddədə Ermənistən işğalı altında olan Azərbaycan torpaqları minalarla dolu bir məkana çevrilib. Bu amil mühəribədən sonra daha çox aktuallıq kəsb edib. İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə basdırılmış her bir mina istənilən halda Azərbaycan vətəndaşlarına və

mülki əhaliyə qarşı təhlükədir. Bu, Ermənistən hərbi cinayətlərinin təzahürü olmaqla, eyni zamanda, beynəlxalq humanitar hüquq çerçivəsində üzərinə götürdüyü öhdəliyə ziddir”, - deyə Prezidentin köməkçisi vurğulayıb.

Hikmet Hacıyev qeyd edib ki, Ermənistən tərəfi Azərbaycana minalanmış ərazilərin xəritəsini vermər və beynəlxalq humanitar hüquqa əsasən bu, Azərbaycanın mülki əhalisinin hüquqlarını kobud şəkildə pozur. Bu, Ermənistən etnik təmizləmə siyasetinin bir hissəsidir. Ermənistən Azərbaycan ərazilərinin işğali zamanı da

azərbaycanlı əhaliyə qarşı bu cür cinayətləri törədib.

Prezidentin köməkçisi işğaldan azad edilmiş ərazilərin minaldan təmizlənməsi istiqamətində işlərin aparıldığı bildirək deyib ki, Ermənistən minalanmış ərazilərin xəritələrini verməməkə iki ölkə arasında etimadın yaranmasına ziyan vurur və regional əməkdaşlığı mane olur: “Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində minalarla bərabər, təmizlənməsi kifayət qədər çətin olan tələlər də qurulub. Bu da minaldardan təmizləmə əməliyyatına mane olur. İşğaldan azad edilmiş ərazilərin minaldardan və partlamamış hərbi sursatlardan təmizlənməsi Azərbaycan hökuməti üçün prioritətdir və bərpa prosesinin vacib bir hissəsidir”.

Ərazilərin minaldardan təmizlənməsi prosesinin kifayət qədər bahalı və çətin olduğunu söyləyən Hikmet Hacıyev vurğulayıb ki, ha-

zırda Azərbaycan hökuməti üçün prioritet olan bu məsələ müxtəlif qurumların birgə fəaliyyət göstərdiyi istiqamətdir. Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin strukturunu dəyişdirilib. İndi texniki baxımdan onun potensialının artırılması prosesi həyata keçirilir.

“Minalanmış ərazilərin xəritələrini gizlətmək Ermənistən həm də azərbaycanlıların doğma torpaqlarına qayğısının ləngiməsinə səbəb olur. Bu, Azərbaycan hökumətinə bərpa proseslərini həyata keçirməyə de manecilik törədir”, - deyə Prezidentin köməkçisi qeyd edib.

BMT İnkışaf Programının rezident nümayəndəsinin müşaviri Çarlı Bist çıxış edərə bildirib ki, bugünkü tədbir minaların və partlamamış sursatların təhlükəsinin aradan qaldırılmasına sadiqliyi ifadə etmək üçün vacibdir. Həmçinin

minaların təhlükəsinə dair məlumatlandırmanın artırılması çox mühüm bir fəaliyyətdir. Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı və Mina Aksiyasına Yardım Gününü minaların yalnız fərdi heyatlara yaratdığı təhlükənin karşısını almaq üçün deyil, həm də onun iqtisadi inkişafa vurdugu ziyanın karşısının alınması üçün qeyd edirik.

Vurğulanıb ki, minaların və partlamamış sursatların yaratdığı təhlükə aradan qaldırılmalıdır. Yalnız minalar təmizləndikdən sonra infrastruktur, məktəblər, xəstəxanalar yaradıla bilər. Göstərilən səylərə baxmayaq, minalar hələ də mülki vətəndaşlara təhlükə yaradır. 2020-ci ilde on minden çox insan minaların, yaxud da partlamamış herbi sursatların qurbanına çevrilib. Bütün bunlar kifayət qədər mürəkkəb və ciddi problemdir. Uşaqlar məktəbə, qadınlar işə, baza getdikdə minaların qurbanına çevrilirlər. Hər dörd mina qurbanından biri məhz uşaqdır. Buna

“Beynəlxalq təşkilatlar minalanmış ərazilərin xəritəsini vermək üçün Ermənistana təzyiq göstərməlidir”

Beynəlxalq Mina Xəbərdarlığı Günü ilə əlaqədar ADA Universitetində keçirilmiş tədbirdə işgaldan azad olunmuş ərazilərdəki mina təhlükəsindən bəhs olunub

Əvvəli Səh. 5

BMT-nin inkişaf programının rezident nümayəndəsinin müşaviri bildirib ki, insanların həyatını xilas etməklə yanaşı, mina və digər sursatlardan zərərəkənlərə də dəstək göstəriləməlidir. BMT-nin dəstəyi ilə 1999-cu ildən bəri Azərbaycanda ANAMA 6 mindən çox mina təmizləyib və bunun nəticəsində 160 mindən çox köçkünün geri qayıtmamasına şərait yaranıb.

“Biz ANAMA ilə daha yaxından əməkdaşlıq edirik. İki heftə əvvəl yeni bir saziş imza atmışıq. Bu məqsədə BMT-nin Fövqəladə hallara qarşı tədbirlər üzrə Mərkəzi Fondundan 1 milyon ABŞ dolları həcmində vəsatit ayrılib. Bu vəsait həm işçi heyətə təlim keçirilməsinə, həm də avadanlıqların alınmasına yönəldiləcək. Biz Azərbaycanda bu istiqamətə dəstəyimizi artırısq. ANAMA-ya mina xəbərdarlığının dair ehtiyacların araşdırılmasında və tədqiqat sahəsində də dəstək olacaqıq. Fəaliyyətimiz, həmçinin mina avadanlığının satın alınmasını, minaların təmizlənen ərazilərin bərpası-

ni və minaları aşkarlayan itlərin təlimləndirilməsi prosesini də shəhərə edəcək”, - deyə o qeyd edib.

ANAMA idarə Heyətinin sədr müavini Samir Poladov agentliyin fealiyyət göstərdiyi müddətde ərazilərin minalardan təmizlənməsi sahəsində görüyü işlərdən danışıb.

Tədbirdə çıxış edən Füzuli sahəsi Asif Əhmədov bildirib ki, təserrüfatla məşğul olduqları otaq sahəsində basdırılmış mina 2020-ci il noyabrın 14-də partlayıb və

qardaşı həlak olub, özü isə sol ayagini itirib. O, mülki əhalini minalanmış ərazilərə getməməyə çağırıb, bunun çox təhlükəli olduğunu vurğulayıb.

Beynəlxalq Mətbuat Institutunun Azərbaycan Milli Komitəsinin rəhbəri Umid Mirzəyev qeyd edib ki, komite mina və partlamamış sursatların təhlükəsini aradan qaldırılması, Ermenistanın qadağan olmuş raket və silahlardan istifadə etməsi ilə bağlı məlumatların dünya ictimaiyyətine çatdırı-

ması istiqamətində fəaliyyət göstərir: “44 gün ərzində düşmənin yerüstü arsenalı məhv edilsə də, yer altındakı gizli arsenalı hələ qalmaqdadır. Minalar işgaldən azad olunmuş ərazilərdə elektrik xətləri boyunca, yol kənarlarına, kənd və qəsəbədaxili ciyərlərinə, çay kənarlarına və digər yerlərə basdırılıb. Mina təhlükəsini qarşısının alınması istiqamətində hökumət, QHT-lər və beynəlxalq təşkilatlar arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinə ehtiyac var. İnsanları minalanmış əraziləre getmekdən çəkindiirmək üçün yerli və xarici jurnalistlərin işgaldən azad olunmuş ərazilərə səfərlərinin təşkili vacibdir. Həmin ərazilərdə mina risklərinin aradan qaldırılması müəyyən zaman lazımdır. Beynəlxalq təşkilatları minalanmış ərazilərin xəritəsini vermək üçün Ermənistana təzyiq göstərməyə çağırıraq”. Sonda jurnalistlərin sualları cavablandırılıb.

“The USA Tribune”: alman deputatlar vasitəsilə qeyri-effektiv erməni lobbiçiliyi

Amerikada çıxan “The USA Tribune” qəzetiində siyasi şərhçi Robert Qorovitsin “Alman deputatlar vasitəsilə qeyri-effektiv erməni lobbiçiliyi” sərlövhəli məqaləsi dərc olunub. Məqalədə korrupsiyaya qurşanaraq Ermənistənən məraqlarına xidmət edən almaniyalı qanunvericilər dən söhbət açılır.

AZƏRTAC xəber verir ki, müəllifin sözlərinə görə separatçılıq, xüsusi, vasitəçi-hərəkat, hər hansı legitimlik elə etmək üçün müəyyən dərəcədə xarici dəstəye bel bağlayan siyasi praktikadır. Separatçı hərəkatların rəhbərləri, özlərinin qeyri-qanuni qurumlarına müəyyən dərəcədə legitimlik vermək məqsədilə, bir qayda olaraq, Qərb ölkələrindəki qanunvericilərlə əlaqələr qurmağa can atırlar. Qorovits vurgulayır ki, postsovet məkanında və keçmiş Varşava paktının tesir dairesi olan ərazilərdə bu hərəkatlar XX əsrde regiondakı böyük dövlətlər tərefindən təsviq edilir, çünki həmin dövlətlər bu ərazilərdə siyasi nezareti əldə saxlamaq isteyirlər.

Müəllif yazır ki, 2020-ci ilin payızında uğurlu eks-hükum nəticəsində Azərbaycan 1990-ci illərin əvvəllerindən gedən müharibə zamanı Ermənistən tərefindən işgal edilən ərazilərini geri aldı. Dünyanın belə qeyri-sabit hissələrindəki separatçı hərəkatlar qanunsuz ərazi qurumlarında qeyri-legitim seçkilər zamanı qondarma “paytaxtlar”a səfər edən Avropadan olan bəzi muzdlu qanunvericilər sayəsində özlərinin mövcudluqlarına “legitimlik” vermək cəhdlerindən hele

də əl çəkmirlər.

Ermənistən Dağılıq Qarabağdakı qanunsuz rejiminin “beynəlxalq birlik tərəfindən tanınması boşluğununu doldurmaqdan ötrü” bəzi avropalı deputatların səfərlərini və bəyanatlarını “qanunileşdirmek” üçün özünün piarlaşmasından geniş istifadə edirdi. Almaniya ta 2020-ci ilin payızınadək o ölkələrdən olub ki, oradakı erməni lobbi təşkilatları öz niyyətləri üçün istifadə etmək məqsədilə rüşvətə ələ alına bilən qanunvericilər ovu ilə məşğul idilər.

Məqalədə daha sonra qeyd olunur ki, məlum olduğu kimi, Bundestagın (Almaniya parlamenti) saççı radical AfD (Almaniya üçün Alternativ) partiyasının bir neçə üzvü Ermənistən tərefindən işgal edilən Dağılıq Qarabağda 1992-ci ildən sonra yaradılan qanunsuz rejimi dəstəkləyirdilər. 2017-ci ildən başlayaraq, bəzi alman deputatlar Azərbaycanın işgal altında olan ərazilərinə bir neçə dəfə qanunsuz səfərlər edib. 2018-ci ilde “Almaniya üçün Alternativ” fraksiyasının nümayəndəleri də Dağılıq Qarabağın qondarma “parlamenti”nın deputatlarını Almaniyada qəbul edib və onları 2019-cu il sentyabrın 1-də Brandenburg landtaqına seçkilərə dəvət edib.

Jurnalist daha sonra Almaniyanın muzdlu deputatların bir-bir adlarını çəkir və erməni “işəögötürənlər”ə xidmet etdikləri dövr ərzində onların “qəhrəmanlıqları” barədə yazar.

Qorovits vurgulayır ki, məraqlıdır, ikinci Qarabağ mühabibəsində erməni ordusunun tam meglubiyyətindən sonra bütün bu insanlar erməni “Hay Dat idealları” ile əlaqələrini itirməye başladılar. Müəllif yazar: “Rusiya, Azərbaycan və Ermənistən liderləri arasında imzalanan və qondarma “Arsax Respublikası”nın tələyini müəyyən edən 10 noyabr tarixli üçtərəfi Bəyanat erməni lobbiçiləri və onların muzdlu avropalı qanunvericiləri ilə münasibətlərində dönüş anı oldu. Azərbaycanın işgal edilmiş ərazilərində Ermənistən ilhaqqı siyaseti dayandırılandan sonra bu qanunvericilər getdiqədən gərəksiz olurlar, çünki ermənilərin yeganə məqsədi Ermənistən milletçi niyyətlərinin Avropa paytaxtlarında dəstəklənməsinə nail olmaq idi”.

Qorovits sonda yazar: “Aşkar görür ki, bəzi Avropa parlamentariləri digər ölkələrin maraqlarına xidmet etmək məqsədilə öz hökumətlərində vəzifələr tutmaqdə davam edirlər. Deyənək, bu, kifayət qədər yaxşı gəlir gətirən həyat tərzidir. Avropa qanunları vəzifəli şəxslərin hərəkətlərini və onların digər ölkələrin milli maraqlarına xidmet göstərilməsində əli olmasının nizamlamır. Ola bilər, Avropa da korrupsiya, neonasizm və dövlətə xəyanətə qarşı mübarizədə belə hərəketlər barəsində daha sərt qanun ve qaydalar lazımdır”.

Lilit Makuns: “Paşinyan aprelin sonunda istəfa verəcək”

Ermənistənən Baş naziri Nikol Paşinyanın aprelin sonunda istəfa edəcək. SIA Ermənistənə məxsus armenianreport.com saytında yayımlanan məlumatə istinadən xəber verir ki, bu barədə hakim parlamentdəki “Mənim addım” fraksiyasının rehbəri Lilit Makuns jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, guya “Mənim addım” fraksiyasının reytingi yüksəkdir və bunu müxtəlif rəy sorğuları da sübut edir.

Paşinyanın 24 aprelədə baş nazir statusunda olub-olmayacağı ilə bağlı suala Makuns cavab vermediyini deyib. “Hələ konkret bir qərar verilməyib, amma güman edirəm ki, Nikol Paşinyan aprel ayının sonunda istəfa verəcək”, deyə Makuns bildirib.

Qeyd edək ki, baş nazirin istəfası ölkədə erkən parlament seçkilərinin keçirilməsi üçün lazımdır.

Xatırladaq ki, Ermənistən müxalifəti baş nazir Nikol Paşinyanın istəfası üçün ardi-arası kəsilməyən etiraz aksiyaları keçirib və hələ də onun istəfası tələbində isarlıdır. Ermənistən cəmiyyətində də Paşinyanın istəfa niyyəti barədə də fikirlər var.

İnam Hacıyev

Azərbaycanda son sutkada 1 099 nəfər COVID-19-a yoluxub

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün
Ümumi yoluxanın sayı	1099
Ümumi sağalanın sayı	647
Aktiv rastın sayı	25830
Ümumi test sayı	2935718
Ümumi ölüm sayı	3711
Bugünkü ölüm sayı	34

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 271 834 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 242 293 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3 711 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 25 830 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədər 6 763, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 935 718 test aparılıb.

Azərbaycan MDB-də COVID-19 əleyhinə vaksinasiya səviyyəsinə görə liderdir

Prezident İlham Əliyev: "Bəlkə də dünyada öz vətəndaşına bu qədər qayğı və diqqət göstərən ikinci ölkə yoxdur"

Bu, aksiomadır. Bəli, dövlət başçısı çıxışlarında dəfələrlə bu cavabı verib. Ve ölkə başçısının bu cavabı Azərbaycan dövlətinin sosial siyasetinin fəlsəfəsi, iqtisadi inkişafın nəticələrinin əhalinin rıfah halının yüksəldilməsinə yönəldilən real sübutudur. Bu prinsip hər gün daha geniş şəkildə davam etdirilir. Xüsusən, son aylar Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə koronavirus (COVID-19) pandemiyasına qarşı genişmiqyaslı tədbirlər görülür, məşğulluğa və sosial rıfaha dəstək məqsədile fəal siyaset aparılır. Və son həftələr ölkədə karantin müddətinin uzadılmasına ehtiyacın olması da, məhz dövlətin öz vətəndaşının sağlamlığını hər şeyden üstün tutmasının reallığını təsdiq edən amildir.

Bu gün doğrudan da, bugünkü məqamda en önemli məsələlərdən biri de sosial məsuliyyət məsəlesidir. İndiki situasiya tekce dövlət orqanları qarşısında deyil, hər bir vətəndaş qarşısında ciddi məsuliyyət müəyyənləşdirir. Hami başa düşməlidir ki, sosial yönündən asılı olmayaraq atılan müvəqqəti və məcburi addımların cəmiyyətin sağlamlığı, təhlükəli virusun neqativ təsirləndən maksimum dərəcədə qorunmaq üçündür. Bir məqamı da təessüfə vurğulamaq lazımdır ki, sosial şəbəkələrdə şayiə və dezinformasiya, təşviş doğuran xəberlər yayanlar da var və belələri təhlükəsizlik orqanları tərefindən ciddi tədbirlər görülmələridir. Bele ki, bu günlərdə bəzi sosial şəbəkələrdə Azərbaycanda ərzəq qitliği yaranacağıyla bağlı heç bir əsası olmayan xəberlerin yayılmasıdır. Amma anlaşıq lazımdır ki, koronavirusla bağlı situasiya hökumətin tam nəzarətindədir və bütün atılan addımlar Azərbaycan insani, onun sağlamlığını və təhlükəsizliyi üçündür!

Azərbaycanın pandemiyaya qarşı mübarizədə göstərdiyi nümunə

Bu gün bütün sahələrdə nümunə göstərən Azərbaycan bölgənin lider dövlətlərindən olaraq pandemiyaya qarşı mübarizədə göstərdiyi nümunə diqqətəlayiqdir. Hazırda Azərbaycan yolu xanaxların və vəfat edənlərin sayının azlığına, habelə yolu xanaxma və sağalma hallarının nisbətinə görə ən yaxşı nəticələr nümayiş etdiren ölkələr sırasındadır. Azərbaycan dövləti infeksiyasiyının yayıldığı ilk günlərdə vəziyyəti nəzarətə götürüb, genişmiqyaslı tədbirlər həyata keçirməye başlayıb, istər insanların sağlamlığını və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, istərsə də koronavirus xəstələrinin müalicəsi, səhiyyə infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, yeni xəstəxanaların açılması və tibb müəssisələrinin texniki təchizatı baxımdan bütün məsələləri uğurla həll edib. Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi siyaset bir daha göstərir ki, dövlətəmiz üçün insan amili, vətəndaşların sağlamlığı, təhlükəsizliyi, ölkəmizin inkişafı və cəmiyyətimizin rıfahı başlıca vəzifədir və bu məqsədə nail olmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə olunur.

Qeyd edək ki, dünyanın bir çox ölkəsi öten ilin dekabrından əhalini koronavirus infeksiyasına qarşı peyvəndlənməsinə başlayıb. Ölkəmizdə CO-

VID-19-a qarşı vaksinasiyaya yanvarın 18-də start verilib və hazırlı tam sürtələ davam edir. MDB ölkələrində koronavirusa qarşı peyvəndləmənin səviyyəsi barede məlumatlara əsasən regionda peyvəndləmeye ilk başlayan ölkələrdən biri olan Azərbaycan həm peyvənd olunma həcmində, həm də ondan istifadə sürətine görə əksər ölkələri qabaqlayır. Bele ki, milli peyvəndləmə strategiyasına uyğun olaraq, sifariş edilmiş 4 milyon doza "CoronaVac" peyvəndi vasitəsi ilə risk qruplarına aid şəxslərin peyvəndlənməsi aparılır. Lakin koronavirus dünyaya yeni mutasiyalar təqdim edir və bir sıra ölkələrdə yeni yoluxma dalğasının yaranmasına səbəb olur ki, bu da ölüm dərəcələrinin artması ilə müşayiət olunur və neticədə sərt karantin tədbirlərinin tətbiqinə zəmin yaradır. Bu vəziyyətdə aşılama əhəmiyyətli rol oynaya bilər. Vaksinasiyanın sürəti artırıllarsa, ölüm və xəstəxanaya yerləşdirmə səviyyələrini, xüsusilə də risk qrupuna adı olan insanlar arasında, azaltmaq mümkün olacaq. Statistika göstərir ki, Azərbaycan peyvəndləmə səviyyəsi baxımından MDB ölkələri arasında lider mövqelərdədir. Bele ki, açıq mənbələrdən alınan məlumatlarda martın 26-na olan duruma görə, Azərbaycanda 518 867 nəfərin ilk doza ilə peyvənd olunduğu bildirilir. Bu da əhalinin 5,2 faizini təşkil edir. Rusiyada isə vaksinasiya olunanların sayı 6,3 milyon nəfərdir ki, bu da əhalinin 4,3 faizini təşkil edir. Bu göstərici Belarusda 2 faiz təşkil edirsə, Moldova, Qazaxıstan və Ukraynada heç 1 faiz səviyyəsinə çatır. Qonşu Gürcüstan COVAX təşəbbüsü vasitəsilə 72 400 doza peyvənd əldə etmək imkanına malikdir, lakin cəmi 5 min nəfər peyvənd olunub. Ermənistanda isə vaksinasiya hələ başlamayıb. Hər 100 nəfərə düşən peyvənd olunanların sayına görə də Azərbaycan liderlər sırasındadır, yalnız Rusiyadan geridədir. Rəqəmlər bir daha Azərbaycanın əhalinin peyvəndlənmə prosesinə kifayət qədər ciddi yanaşdığını sübut edir.

Prezident İlham Əliyev:
"Dünyada peyvəndlərin bölgündürülməsində müşahidə edilən ayrışıklılık məyusluq yaradır"

Prezident İlham Əliyev aprelin 1-de Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesusla videokonfrans formatında görüşü zamanı koronavirusa qarşı peyvəndlərin bölgündürülmesində müşahidə edilən ayrışıklılık məyusluq yaratdığını deyib. Dövlət başçısı pandemiya ilə mübarizə istiqamətində ölkəmizdə görülen işlərdən, bu sahədə Azərbaycanın beynəlxalq əməkdaşlığı verdiyi töhfələrdən danışan dövlətimizin başçısı ölkəmizdən təşəbbüsü ilə BMT Baş

Assambleyasının koronavirus xəstəliyi ilə mübarizəyə həsr edilən xüsusi sessiyasının, Türk Şurasının fövqəladə Zirvə görüşünün keçirildiyini bildirib. Habelə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 46-ci sessiyasının çərçivəsində Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə "COVID-19 əleyhinə peyvəndlərə bərabər, məqbul qymətə, vaxtında və universal elçatanlığın təmin edilməsi" adlı qətnaməni qəbul edildiyini vurgulayıb.

Azərbaycan Prezidenti dünyada pandemiyaya qarşı mübarizənin əhəmiyyətinə toxunaraq bəzi ölkələrin tələb olunanın daha çox peyvənd sifariş etdiyini, bəzi ölkələrin isə ciddi problemlərlə üzəşdiyini, peyvəndlərin ədalətli şəkildə bölgündürülməsində müşahidə edilən ayrışıklılık məyusluq yaratdığını diqqətə çatdırıb. ÜST-in Baş direktoru Tedros Adhanom Qebreyesus Azərbaycanın teşkilata bütün sahələrdə, o cümlədən maliyyə sahəsində 10 milyon dollar dəyərində etdiyi yardım yüksək qiymətləndirirək ölkəmizin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına siyasi və mənəvi dəstəyinin çox dəyərli olduğunu qeyd edib. Ölkəmizin vaksinlə təmin olunmasının əsas səbəbi dövlət başçımızın güclü və uzaqqorən siyasetinin nəticəsidir. Azərbaycan öz vətəndaşlarını vaksinlə təmin edən ilk dövlətlərdən biridir ki, bu gün də birinciyyi qorumağa davam edir. Məhz dövlət başçımızın güclü uzaqqorən siyasetinin nəticəsidir ki, bütün sahələdə olduğu kimi, Azərbaycan pandemiyaya qarşı mübarizədə də ele ilk vaxtlardan dünya dövlətlərinin vaksinlə ədalətli şəkildə təmin olunmasını öz üzərinə götürən COVAX platforması ile əməkdaşlıq edib. Hazırda Azərbaycan MBD dövlətləri arasında vaksinasiyadan keçənlərin sayına görə ilk yerde olması respublikamızın istər iqtisadi, istərsə də siyasi cəhətdən güclü dövlət olmasının sübutudur.

TƏBİB-dən karantin rejimi ilə bağlı açıqlama

"Son günlər koronavirusa yoluxma sayında artım var". Bunu TƏBİB-in xəstəliklərin profilaktikası və kontrollu departamentinin rəhbəri Yaqut Qarayeva deyib. O bildirib ki, bu, gözənlənilən prosesdir: "Mərhələli olaraq sərtləşmə rejimindən çıxdıq. Kafe-restoranlar, məktəbler açıldı. Bu artımda her birimizin rolu var". Onun sözlərinə görə, yanvarın 18-dən vaksinasiyaya başlanılıb: "Azərbaycan dünya ölkələrində ilkəndə idi. Vakansiya çox yaxşı gedir və mərhələli şəkildə davam edir. Bütün bölgələrdə vaksinasiya prosesi gedir. Son müsavirədən sonra bize verilən tapşırıq əsasən vaksinasiyanı sürtənləndirməliyik".

Y.Qarayeva bildirib ki, vaksinasiya yeni bir şey deyil, 100 illərdir insanları ölümcül və qorxunc xəstəliklərdən qoruyub: "Vaksinasiyadan qorxmamalıq. Onun kiçik fəsadlarından çəkinməməliyik". Bir sözlə, koronavirusla bağlı situasiya hökumətin tam nəzarətindədir. Ola bilsin dövlət xalqın təhlükəsizliyi üçün bir qədər də zəruri və sərt addımlar atıns. Amma onu bilməliyik ki, bütün atılan addımlar Azərbaycan insani, onun sağlamlığını və təhlükəsizliyi üçündür!

R.HÜSEYNOVA

Seyid Muxtar əl-Musəvi:
Azərbaycan xalqı əmin olsun ki, türkmən eli hər zaman onların yanındadır

Biz İraq türkmənləri olaraq Azərbaycanın öz ərazilərini düşmən işgalindən azad etməsinə, ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasına çox sevinir və bundan fərəhlinir. İraq xalqı Azərbaycan xalqının öz torpaqları uğrunda mübarizəsini birmənalı olaraq dəstəkləyib. Azərbaycan xalqı əmin olsun ki, türkmən eli hər zaman onları yanındadır.

Bunu AZERTAC-a açıqlamasında İraq Parlamentinin nümayəndə heyətinin üzvü Seyid Muxtar əl-Musəvi deyib. Deputat bildirib ki, həm Birinci Qarabağ müharibəsində, həm də Vətən müharibəsi dövründə İraq türkmənlərinin ürəyi azərbaycanlılarla döyübü. "Bizim dinimiz, dilimiz birdir. Hər zaman qardaş Azərbaycan xalqına dəstək verməyə hazırlanıq. Qarabağın işğaldan azad olunması bizləri çox sevindirdi, Qələbə Günü biz də bayram etdik. Bu, böyük uğur, böyük qələbədir", - deyə qeyd edib.

Seyid Muxtar əl-Musəvi ölkələrimiz arasında digər sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsinə də toxunub. Diqqətə çatdırıb ki, xalqlarımızı birləşdirən digər mühüm amil böyük ustad Füzulinin yaradıcılığıdır.

Australiya saytı Vətən müharibəsi barədə məqalə yayıb

Avstraliyanın müdafiə sahəsində nüfuzlu "defence-connect.com.au" saytı Ermənistandan Azərbaycan arasında öten ilin payızında baş vermiş Vətən müharibəsi barədə analitik məqalə yayıb. AZERTAC xəber verir ki, "Avstraliya Ermənistən və Azərbaycandan nələri öyrənə bilər?" sərlivhəli məqalədə 2020-ci ilin sentyabr-noyabr aylarında baş vermiş döyüşlər barədə etrafı məlumat verilir.

Liam Qarman tərefindən qələmə alınmış məqalədə müharibənin təbət etibarı ilə dənəmik proses oloduğu qeyd edilir. Bildirilir ki, indiki dövrədə aparılan müharibələr zamanı hava döyüşləri pilotlu və pilotsuz, həmçinin kamikadze uçuş aparatları sebəbindən nadir strateji və texnoloji transformasiya dövrünü yaşıyır.

Müəllif vurğulayıb ki, bu texnoloji yeniliklər öten ilin payızında baş tutan Ermənistən-Azərbaycan müharibəsi zamanı ilk dəfə müşahidə edilib və Ermənistən adı silahlı qüvvələri texnoloji cəhdəndə üstünlüyü ilə seçilən Azərbaycan Ordusu tərefindən məhv edilib.

Qeyd edir ki, Ermənistən malik olduğu baha qiymətə alınmış adı silahlı Azərbaycanın qismən ucuz, lakin döyüş qabiliyyəti ilə fərqlənən PUA-ları qarşısında aciz qalıb. Buradan isə belə nəticə çıxır: adı qoşunlar ne qədər qüvvəli olalar da, texnoloji inkişaf tempinə, yeni texnikaya və strategiyaya malik müasir silahlı qüvvələr şaxələndirilmiş silah-sursat bazası ilə onu üstələye bilər.

Döyüşlər zamanı Azərbaycan tərefinin istifadə etdiyi silahlara diqqət çəkən müəllif, Avstraliya ordusunun məhz bu ölkənin təcrübəsindən bəhərelənmə olduğunu vurgulayıb. Bildirir ki, texnoloji və strateji dəyişikliklərin sürtəni məhv etmək Azərbaycan və Avstraliya kimi qismən kiçik ölkələr üçün geniş imkanlar açır. Bununla bağlı Azərbaycanın döyüş təcrübəni nümunə kimi göstərək avstraliyalı analitikləri bu məqam xüsusi diqqət yetirməye çağırır. Azərbaycanın sovet dövründə qalma təyyarələri PUA-lara çevirərək Ermənistən hava hücumundan müdafiə sistemlərini döyüşə çəkdiyini qeyd edir. Yalnız bundan sonra Azərbaycan PUA-larının həmin sistemləri təhlil edərək məhv etdiyini vurgulayıb.

Məqalədə ABŞ-in CNA analitik mərkəzinin mütəxəssisi Maykl Kofmana istinadla dronların qismən kiçik ölkələrə taktili aviasiyaya və yüksək dəqiqliyi ilə seçilən silahlara malik olmaq və düşmənin daha bahalı qurğularını, tanklarını və hava-hücumundan müdafiə sistemlərini məhv etmək imkanı yaratdığı xatırladılır. Xüsusi vurğulanır ki, Azərbaycanın dronlar strategiyasının qüsursuzluğu və sadəliyi hərbi nəzəriyyəçilər tərefindən ənənəvi müharibələrdə ucuz və yeni texnologiyalardan istifadə üçün qızıl standart kimi öyrənilməlidir.

Vətən müharibəsi dövründə Ermənistanın böyük dağıdıcı güça malik “İsgəndər” raketindən istifadə etməsi ilə bağlı yayılan məlumatlar, bu raketin qalıqlarının martın 15-də Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin əməkdaşlarının işğaldan azad edilmiş Şuşa şəhərində və onun ətrafında həyata keçirdiyi minadan təmizləmə tədbirləri zamanı tapılması və onun Bakıda nümayiş etdirilməsi dünyanın aparıcı KİV-lərinə geniş əks-səda doğurub.

AZERTAC xəber verir ki, Böyük Britaniyanın “BBC News” televiziya kanalı və saytı bəyan edib ki, Qarabağda “İsgəndər” raketlərinin qalıqları aşkar olunub. Aprelin 2-de raketin qalıqları Bakıda nümayiş etdirilib. Azərbaycan Minatəmizləmə Agentliyinin nümayəndəsi jurnalistlər bildirib ki, “İsgəndər” raketlərinin bu qalıqları martın 15-de Şuşa şəhərinin minalardan təmizlənməsi zamanı aşkar edilib. Məlumat verilib ki, raketin qalıqlar bir-birində 780 metr məsafədə olub. Aparılmış təhqiqat nəticəsində məlumat olub ki, Şuşa şəhəri istiqamətin-

olunub ki, raketin qalıqlarının fotosəkilləri ölkənin internet resurslarında dərc edilib. Raketin qalıqları martın 15-də Şuşa yaxınlığında tapılıb. 2020-ci ilin payızında Azərbaycan ilə Ermənistan arasında Qarabağ uğrunda ay yarımlıq müharibənin son günlərində

günlük müharibənin gedisi, Ermənistanın mögləbiyyəti, bu səbəbdən ölkədə siyasi elita daxilində çekişmələr geniş təsvir olunur. Yazida qeyd edilir ki, Ermənistan “İsgəndər” raket kompleksinə aid olduğunu təsdiqləyən seriya nömrələri əksini tapıb.

Şi istifadə edib. Xəbərlərdə bildirilir ki, Azərbaycan Minatəmizləmə Agentliyinin yaydığı fotosəkillərdə raketin qalıqlarının “İsgəndər” raket kompleksinə aid olduğunu təsdiqləyən seriya nömrələri əksini tapıb.

Qardaş Türkiye Respublikası-

iddia etsə də, bu məsələ raketin qalıqları ilə sübut olunur. Mövzu ilə bağlı Türkiyənin “yenisafak.com”, “sabah.com”, “haber7.com” saytları, “Haber Türk” telekanalı, “İstikrar” qəzeti və digər KİV-ləri də ətraflı məlumatlar yayımlayıblar.

Şuşada “İsgəndər-M” raketinin qalıqlarının tapılması dünya mediasında geniş əks-səda doğurub!

də “İsgəndər-M” raketini buraxılıb. Reportajda qeyd olunur ki, noyabrın 9-da Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan liderləri tərəfindən atəşkəs barədə Bəyanatın imzalanmasından bir neçə saat əvvəl səsli şəbəkələrdə yayılmış video da erməni əsgərlərin raket işəsalma fonunda şəkilləri, həmin qurğudan 41 saniyə fasılə ilə iki raketin uçması görünür. Jurnalistlər vurgulayırlar ki, “İsgəndər-E” Ermənistanın arsenalında bu cür tezliklə raketlər buraxa bilən yegane sistemdir. Bundan əlavə, hələ noyabr ayında BBC-nin Ermənistan hökumətindəki mənbəyi müharibənin son günlərində “İsgəndər” raketlərindən istifadə olunmasını bildirmişdi. Ermənistən ordusunun general-polkovnikı Məvəsə Akopyan da bu operativ-taktiki raketlərin tətbiq edilməsindən danışıb, lakin sübütlər təqdim etməyib. Bu mövzu fevralın sonuna qədər hərbi ekspertlərin maraq dairesində qalıb, néhayət, Nikol Paşinyanın bəyan edib ki, müharibə dövründə istifadə edilmiş “İsgəndər” raketləri parlama-yıb və ya 10 faiz partlayıb.

ABŞ-in “Azadlıq” radiosu və Litvanın “Slaptai” xəber saytı məlumat yayıb ki, Azərbaycan hərbiçiləri Qarabağda ərazilərin minalardan təmizlənməsi zamanı “İsgəndər” raketinin qalıqlarını aşkar ediblər. Materiallarda qeyd

bu şəhərdə şiddetli döyüslər gedib. BBC Azərbaycanın Minatəmizləmə Agentliyinin nümayəndəsinə istinadla xəber verir ki, raketin qalıqları Ermənistan tərəfindən “İsgəndər” kompleksinin tətbiq olunmasını sübut edir.

Mərkəzi ofisi Vaşinqtonda yerləşən “Jamestown” Qlobal Araşdırma və Analitika Fondunun saytında yayımlanan “İsgəndər” raketləri Qarabağda uğursuzluğa düşərək oldu, lakin Ermenistanda böhran yaratdı” sərlövhəli məqalədə 44

edib. Sayt Ermənistanın baş nəziri N.Paşinyanın həmin raketlərin 10 faiz yararlı olduğu barədə fikirlərini sitat getirərək bu faktın heqiqət olduğunu qeyd edib.

Qərbi ölkələrinin digər media orqanları, o cümlədən “konflikty.pl”, “eurasiantimes.com”, “Caucasus Watch”, “pl.sputnik-news.com” saytları yazırlar ki, 44 günlük müharibə dövründə Ermənistən öz arsenalındaki ən güclü silah sayılan “İsgəndər” raket kompleksində Azərbaycana qar-

nın mətbuatı da 44 günlük Vətən müharibəsində Ermənistanın Azərbaycana qarşı “İsgəndər” raket kompleksinden istifadə etməsi barədə çoxsaylı materiallar yayılmışdır. Anadolu Agentliyi yazırlar ki, Ermənistən Azərbaycana qarşı “İsgəndər” raketin tətbiq etməsi təsdiq olundu. Agentlik qeyd edir ki, bununla bağlı Rusiya və Ermənistən ziddiyətli açıqlamalar verir. Rusiya Müdafiə Nazirliyi Azərbaycana qarşı “İsgəndər”in tətbiq olunmadığını

İkinci Qarabağ müharibəsində Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini bir sıra tehlükeli silahlardan, o cümlədən “İsgəndər” raketini ilə atəşə tutması Gürcüstan mətbuatının da diqqət mərkəzində olub. Gürcüstanın “info9.ge”, “report.ge”, “24news.ge”, “interpress.ge”, “4news.ge”, “accentnews.ge”, “ghn.ge” informasiya portallarında və 1tv.ge ictmai televiziya kanalında gürcü, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində yayılan məlumatlarda Vətən müharibəsi dövründə Ermənistən Azərbaycana qarşı istifadə etdiyi “İsgəndər” raketlərinin qalıqlarının Şuşa şəhəri istiqamətində aşkarlığı bildirilir. Məlumatlarda qeyd olunur ki, araşdırma zamanı raketlərin üzərində “9M723” kod indeksi tam yoxlanılıb və məlum olub ki, bu qalıqlar “İsgəndər-M” raketlərinə aiddir.

Ukraynanın “dialog.ua” “Interfaks-Ukrayna”, “mil.in.ua” saytları da yazırlar ki, Ermənistən ikinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycana qarşı “İsgəndər” raketlərindən istifadə edib. Məlumatlarda qeyd edilir ki, raketin qalıqlarının Bakıda nümayiş etdirilən fotolarından aydınca görünür ki, Ermənistən Azərbaycanın Şuşa şəhəri istiqamətində atıldı raketler “İsgəndər” raketinin qalıqlarıdır. Beləliklə, müharibədə “İsgəndər” raketindən istifadə olunması barədə yayılan məlumatların yalan olduğu üzə çıxır.

Yaxın Şərqdə geniş oxucu auditoriyasına malik olan “MENAFN” informasiya portalı və İndoneziyanın “international.sindonews” saytı yazırlar ki, ikinci Qarabağ müharibəsində Ermənistən tərəfindən Azərbaycan ərazisində “İsgəndər-M” raketini atılıb. Bu raketin qalıqları aprelin 2-de Bakıda nümayiş etdirilib. Xəbərlərdə qeyd olunur ki, raketin qalıqları martın 15-də Şuşa şəhərinin və ətraf ərazilərin minalardan və partlamamış sursatlardan təmizlənməsi zamanı aşkarlanıb.

Türkdilli ölkələrin birlik modeli güclənir

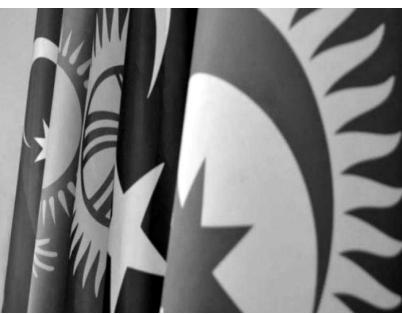
Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşü dünyada türk birliyinin daha da güclənməsinə şərait yaradır

Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının 3 oktyabr 2009-cu il tarixində Naxçıvan şəhərində keçirilən Zirvə görüşündə imzalanmış Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılmış Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılmasından 12 il ötür. Təbii ki, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fəaliyyətinin əsas məqsədi türkdilli ölkələr arasında hərəkəfli əməkdaşlıqla yardım etməkdir. Naxçıvanda qəbul edilən qərarlarla türk dünyasının birliyi bu daha da möhkəmlənib.

Türk Şurasının birinci Zirvə Görüşü “İqtisadi əməkdaşlıq” mövzusu adı altında 20-21 oktyabr 2011-ci il tarixlərində Almatı şəhərində baş tutmuşdur. Bu günə qədər keçirilən tədbirlər “Təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq”, “Turizm sahəsində əməkdaşlıq” “Media və informasiya sahəsində əməkdaşlıq” və s. mövzular altında keçirilmişdir. Bundan başqa, üzv dövlətlər arasında ticarətiqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək məqsədilə nəqliyyat və gəmrük sahəsində əməkdaşlıqla xüsusi əhəmiyyət verilmişdir. Xəzər dənizi və Qara dəniz limanları arasında əlaqələrin inkişafı və Xəzər dəniz keçidiñin nizamlanması üzv dövlətlərin nəqliyyat və gəmrük sahəsi üzrə görüşlərin gündəliyində xüsusi yer tutmuş və Samsun, Bakı və Aktau limanları arasında qardaş limanlar əlaqələrinin yaradılması istiqamətdə atılmış addımdır. Türk Şurası çərçivəsində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə 2013-cü il tarixinde Bakıda ilk dəfə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına üzv ölkələrin diaspor təşkilatları rəhbərlərinin I Forumu keçirilmişdir. Müasir dünyada türkdilli ölkələr arasında əməkdaşlıq daha da genişlənib.

Bildiyimiz kimi, martın 31-də Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşü keçirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında bu ilin sonunda Azərbaycan Türk Şurasındaki sədrliyini qardaş Türkiyə tevhil vərəcəyini və Türkiyədə keçiriləcək rəsmi Zirvə görüşündə Azərbaycanın sədrliyi dövründə gördüyü işlərlə bağlı məlumat veriləcəyini bildirib. Azərbaycan Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşündə Şuraya sədrliyi öz üzərinə götürən zaman Azərbaycan Prezident İlham Əliyev bildirmişdi ki, biz var gücümüzle çalışacaq ki, növbəti bir il ərzində təşkilatımız daha da güclənsin və qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra edilsin: “Azərbaycanın təşkilata sədrliyi dövründə ölkələrimiz arasında həm ikitirəflı, həm də çox-tərəflı səviyyədə əməkdaşlığın daha da dərinleşməsi istiqamətdə seylerini davam etdirək”.

“XALQIMIZA QARŞI ETNİK

TƏMİZLƏMƏ SIYASƏTİ APARILMIŞDIR

Azərbaycanın təşkilat çərçivəsində siyasi və təhlükəsizlik məsələləri sahəsində əməkdaşlığı uğurla davam etdirir. Budəfəki Zirvə toplantısının keçirilməsinə səbəblərindən biri kimi dünyada baş verən deyşikliklər, xüsusilə pandemiya ilə mübarizə qeyd edilərək “Türk dünyasının geleceyi - 2040” adlı sənədin hazırlanması olub.

Bu dəfə keçirilən zirvə görüşündə 2020-ci ilin gündəliyinin zənginliyi diqqətdə olub və türk dünyası mehsuldar, Zəfər ili olaraq yadda qalıb. Belə ki, türk dünyası önemli uğurları, ən başlıcası Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad olunması, Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün bərpə edilməsi əhəmiyyətli hadisədir.

Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusuna Ermənistanın arıcılı təxribatlarının və yeni işğal planlarının qarşısını almaq, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək məqsədilə sentyabrın 27-dən etibarən zəfər yürüşüne başlaması və qırıq dörd gün davam edən hərbi əməliyyatlar nəticəsində Azərbaycan Ordusuna Ermənistanın 30 il ərzində qurdugun silahlı qüvvələrini darmadağın etdi. Müzəffər Azərbaycan ordusunu və onun Sərkərdəsi Cənab İlham Əliyev tariximə yəni bir gün yazdı. “Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpə etdi, məharibə dövründə 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydanında azad edildi”, deyən Cənab Prezident bildirib ki, bizim tarixi şəhərimiz Şuşa noyabrın 8-de işğalçılarından azad edildi və Ermənistan məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atdı. Azərbaycan xalqının əzmi və iradesi, iqtisadi gücü, müasir ordu quru-

rar-qətnamələri Azerbaycanın mövqeyini dəstəkləyirdi və bunun çox böyük siyasi və hüquqi mənası var idi. Halbuki real, praktiki müstəvidə məsələnin həllinə xidmət etmirdi.

Azərbaycan tərəfi məsələnin sülh yolu, danışıqlar masasında həll edilməsi istiqamətində addımlar atmış olsa da, dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, “Ermənistən faktiki olaraq danışıqlardan imtina etmişdir... Ermənistən rəhbəri iki il bundan əvvəl bildirmişdi ki, “Qarabağ Ermənistandır ve nöqtə”. Təbii ki, bizim buna cavabımız oldu və ən ciddi cavabımız oldu.

Digər təxribat xarakterli addımlardan birinin də qədim Azərbaycan şəhəri, bizim mədəni paytaxtimız olan Şuşada qanunsuz xunta rejiminin, keçmiş Dağılıq Qarabağ rejiminin başçısının andicəmə mərasimini keçirilməsi olduğunu diqqətə çatdırın Cənab Prezident bunun Azərbaycan xalqına qarşı təhqir oludğunu bildirib: “Qondarma “Dağılıq Qarabağ respublikası”nın qondarma parlamentinin Şuşa şəhərinə köçürülməsi və parlament üçün binanın inşa edilməsi də, - bu bina indi məhv ediləcək, yaxud sökülcəcək, - təxribat xarakterli addım idi. Yəni, bütün bu addımlar göstərirdi ki, Ermənistən bizi təxribata çəkir, bizdən sərt reaksiya gözləyir və ondan sonra günahı bizim üstümüze yixib, yene də məsələni daha 30 il uzatmaq istəyir”.

“...AZƏRBAYCAN YALNIZ DEYİL, TÜRKİYƏ AZƏRBAYCANIN YANINDADIR”

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Ordusuna Ermənistanın ardıcılı təxribatlarının və yeni işğal planlarının qarşısını almaq, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək məqsədilə sentyabrın 27-dən etibarən zəfər yürüşüne başlaması və qırıq dörd gün davam edən hərbi əməliyyatlar nəticəsində Azərbaycan Ordusuna Ermənistanın 30 il ərzində qurdugun silahlı qüvvələrini darmadağın etdi. Müzəffər Azərbaycan ordusunu və onun Sərkərdəsi Cənab İlham Əliyev tariximə yəni bir gün yazdı. “Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpə etdi, məharibə dövründə 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydanında azad edildi”, deyən Cənab Prezident bildirib ki, bizim tarixi şəhərimiz Şuşa noyabrın 8-de işğalçılarından azad edildi və Ermənistan məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atdı. Azərbaycan xalqının əzmi və iradesi, iqtisadi gücü, müasir ordu quru-

culuğu və xalq-iqtidar birliyi ölkəmizin qələbəsini təmin edən mühüm amillər oldu. Ulu əedadlarımızın zəngin dövlətçilik və hərb tarixində ilhamlanan Azərbaycan xalqı daha bir şəhər qəhrəmanlıq salnaməsi yazaraq, özünün qalib xalq olduğunu bütün dünyaya sübut etdi və düşmən üzərində tarixi zəfər çaldı.

Məhərəbenin ilk gündündən Azərbaycan qardaş Türkiye-dən böyük dəstək aldı. “Mənim əziz qardaşım, Cumhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan sentyabrın 27-də məhərəbe başlanan gün açıq şəkildə Azərbaycana dəstək ifadə etdi. Bu siyasi və mənəvi dəstəyin çox böyük əhəmiyyəti var idi” deyən Cənab İlham Əliyev qeyd edib ki, Əziz qardaşım bildirmişdi ki, Azərbaycan yalnız deyil, Türkiye Azərbaycanın yanındadır: “Əlbette ki, bu, çox ciddi mesaj idi, ciddi siqnal idi. Bu, bize imkan verdi ki, eks-hükum əməliyyatını uğurla keçirək, imkan verdi ki, hər hansı bir kənar qüvvə məsələyə müdaxilə etməsin. Mən həmisi demişdim ki, eger xarici müdaxile olmasa, Azərbaycan Dağılıq Qarabağ məsələsini qısa müddət ərzində həll edə bilər və belə də oldu. Bu dəstəyə görə qardaş Türkiyəyə və onun hörmətli Cumhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğana dərin təşəkkürümüz bildirmək istəyirəm”.

Bu 44 günlük məhərəbədə Türkiye Azərbaycanın yanında oldu. Onunla həmərəlik nümayiş etdi. Cənab Prezident Zirvə görüşü çərçivəsində bir çox siyasi dəstəklərinə də olduğunu qeyd edib: “Türk Şurası sentyabrın 28-də - məhərəbədən bir gün sonra Azərbaycana dəstək xarakterli açıqlama vermişdir. Ondan sonra məhərəbə dövründə bir neçə dəfə buna oxşar açıqlamalar vermişdir. Türk Şurasına biz təşəkkürümüz bildirik. Digər beynəlxalq təşkilatlar - Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bize öz siyasi dəstəyini göstərmişlər”.

Qeyd edək ki, bu gün türkdilli ölkələrin siyasi feallığı dünya siyasetinin gündəliyinin müəyyən edilməsinə getidikcə daha çox təsir göstərir. Şərqi və Qərb sivilizasiyaları arasında mənəvi körpü rolunu oynamış türkdilli xalqlar tarix səhnəsində yenidən mütəşəkkil qüvvə kimi çıxış etməyə başlayıb. Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşü dünyada türk birliyinin daha da güclənməsinə şərait yaradır. Naxçıvan sazişinin imzalanmasından keçən 12 il ərzində görülen işlər, qarşılıqlı səfərlər türk dövlətləri arasında integrasiyani dərinləşdirmək üçün səmərəli platformaya çevrilib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Ərdoğan təqəüddə olan bir qrup hərbçinin siyasi açıqlamasını zərərlə cəhd kimi dəyərləndirib

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın rəhbərliyi ilə Ankaradakı President Administrasiyasında təqəüddə olan 104 admiralın hökumət əleyhinə siyasi bəyanatı ilə əlaqədar toplantı keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan toplantıdan sonra xalqa müraciət edib.

Türkiyənin xarici siyasetindəki uğurları xatırladan dövlət başçısı təessüf hissini ilə bildirib ki, sözügedən bəyanata imza atan şəxslərdən heç biri digər məsələlərdə olduğu kimi, Qarabağda proseslərlə bağlı sərgilənən qətiyyətli mövqeye dəstək verməyib. Əsassız mühakimələrlə milli və dövlətçilik maraqlarına xidmət edən layihələrə qarşı çıxməq, ilk növbədə, Cümhuriyyətə və Ataturkə qarşı olmaqdır. Büttün dövrlerdə bu cür çağrıslara qarşı olan Türkiyə xalqı qətiyyətlə öz dövlətini müdafiə edib.

Hazırda Montrö anlaşmasının müzakirə mövzusu olmadığını diqqətə çatdırın Prezident Ərdoğan vurğulayıb ki, ehtiyac yaranarsa, gələcəkdə bu müqavilədən daha səmərəlisinə nail olmaqdan çəkinməyəcəklər. Təqəüddə olan hərbiçilərin bəyanatı hüquqa və demokratiyaya zidd çağrıasdır.

Azərbaycana qarşı “İskəndər” raketindən istifadə edilməsi Ukrayna mətbuatında geniş işıqlandırılır

Vətən məhərəbədən böyük dağıdıcı gücü malik “İskəndər” raketindən Azərbaycana qarşı istifadə olunması Ukrayna mətbuatında geniş işıqlandırılır.

Азербайджан нашел доказательства обстрела своей территории российскими ракетами

Азербайджан заявил, что во время разминирования территории в марте обнаружил в Нагорном Карабахе обломки российских ракет “Искандер”.

Как сообщает “Европейская правда”, фотографии обломков опубликованы на

УКРИНФОРМ

Бюджетная информационная платформа Украины

Карабахский конфликт: в Баку представили обнаруженные в Шуша осколки российских «Искандеров»

03.04.2021 17:33

Yazılarda Ermənistanın baş naziri N.Pashinyanın hemmən rakətlərin 10 faiz yararlı olduğu barədə fikirlərini sitat getirib, bu faktın həqiqət olduğunu qeyd edilib. Bundan başqa, materiallarda Ukraynanın nüfuzlu blogerlərinin, hərbi ekspertlərinin sosial şəbəkələrdə Şuşa şəhəri etrafında “İskəndər” rakətlərinin qalıqlarının tapıldığı barədə fikirləri də yer alıb.

Qeyri-neft istehsalı azalsa da, ixracı artıb:

Iqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin "İxrac İcmali"nda qeyd olunub ki, 2021-ci ilin yanvar-fevral ayları ərzində Azərbaycanın ixracı 2,8 milyard ABŞ dolları (Dövlət Gəmrük Komitəsinin məlumatına görə, 2 milyard 787 min 994,38 ABŞ dollar olub), qeyri-neft sektorunu üzrə 331,3 milyon ABŞ dolları (Gəmrük Komitəsinin məlumatına görə 331 milyon 283,06 min ABŞ dolları olub) təşkil edib. Bildirilib ki, qeyri-neft sektorunu üzrə ixrac 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 33,6 milyon ABŞ dolları və ya 11,3 faiz artıb.

Lakin o da məlumdur ki, Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2021-ci ilin yanvar-fevral aylarında əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,2 faiz, o cümlədən qeyri-neft-qaz sektorunda 0,4 faiz az ümumi daxili məhsul istehsal olunub. Qeyri-neft sektorunda is-

tehsalin azalmasına baxmayaraq, ixrac necə artıb?

Qeyri-neft ixracının strukturuna baxanda məlum olur ki, yanvar-fevral aylarında qeyri-neft ixracının dəyərinin 30 faizi pambıq mahlıci, qızıl və xurma ixracı təşkil edib.

Yanvar-fevral aylarında qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında pambıq mahlıci (37,1 milyon ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda qızıl (34,4 milyon ABŞ dolları) ikinci, xurma isə (27,9 milyon ABŞ dolları) üçüncü yerdə qərarlaşır. Bununla da ötən ilin yanvar-fevral ayları ilə müqayisədə pambıq mahlıcının ixracının dəyəri 24,1 faiz və ya 7,2 milyon dollar, qızılın 26 faiz və ya 7,1 milyon dollar, xurmanın 97,9 faiz və ya 13,8 milyon dollar artıb. Bir sözə, iki ay ərzində qeyri-neft ixracındaki artımın 83,6 faizi bu mehsulların payına düşüb.

Qeyd etmek lazımdır ki, kəmiyyət ifadesində pambıq mahlıcının ixracı 21,6 faiz, xurma 2,1 dəfə artıb. Bu isə onu deməyə imkan verir ki, sözgədən məhsulların ixrac dəyərinin artması əsasən həcmi-

artması ilə əlaqədardır.

Qeyri-neft ixrac coğrafiyasına gəlincə, bu sahədə əsas oləkə olan Rusiyaya ixrac 2,9 faiz və ya 2,5 milyon dollar azalmasına baxmayaraq, Türkiyəyə ixrac 42 faiz və ya 31,6 milyon dollar artıb. Buradan o da aydın olur ki, qeyri-neft ixracındaki artımın 98 faizi Türkiyəyə ixracda artımı hesabına olub.

Azərbaycanla Türkiye hökmətləri arasında imzalanan Prefərensiyal Ticaret Sazişinə əsasən, iki oləkə ərazisində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin cari ilin mart ayının 1-dən illik tarif kvotası çərçivəsində müəyyən olmuş məmərlər üzrə güzəştərdən yararlanmaq imkanı qazanmalarını nəzərə alanda, qardaş olkəyə ixracda artımı bundan sonra davam edəcəyi gözlənilir.

İqtisadçı Xalid Kərimli isə qeyri-neft ixracındaki artımı bir neçə amillər izah edir. Ekspert "iki sahil" e bildirib ki, həm qızıl, həm pambıq mahlıci istehsalı sahələrində şirkətlər istehsallarını artırıblar. Başlıca səbəb isə dünya iqtisadiyyatın-

da pandemiya ilə əlaqədar vaksinleşməyə başlanılması sonra yaranan ümidiildərdir: "Bu, dünya iqtisadiyyatının ötən ilə müqayisədə sıçrayışlı şəkildə bərpası ilə əlaqədardır. Müxtəlif proqnozlara görə, bu il dünya iqtisadiyyatının 5 faizə qədər artması gözlənilir. Burada beynəlxalq ticarətin əhəmiyyəti rol malik olacaq düşündür".

İqtisadçı qeyd edib ki, qeyri-neft ixracının artıran səbəblər arasında qiymət amili də var: "Demək olar ki, bütün ərzaq və qeyri-ərzaq malları üzrə ötən ilə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə qiymət artımı var. Ticarətin artmasında bu baxımdan mehsulların natural ifadə artması ilə bərabər qiymət artımı da rol oynayıb".

X. Kərimli vurgulayıb ki, dünya iqtisadiyyatının, eyni zamanda,

beynəlxalq ticarətinin sürətli bərpası Azərbaycanın ixracını, o cümlədən qeyri-neft ixracını artırmaqdə davam edəcək: "Ötən il karantin tədbirləri ilə əlaqədar dünya ticarətinin əksinə azalmasını da nəzərə alsaq, bu il göstəricilər ötənlərde müqayisədə daha yüksək olacaq. Artıq mart ayından etibarən gələn rəqəmlərdə bunu aydın şəkildə görcəyik. Çünkü ötən il dünya iqtisadiyyatı 4 faizdən bir qədər çox azalmışdı. Beynəlxalq ticarətdə karantinlərlə əlaqədar ikirəqməli azalmalar müşahidə edilmişdi. Bu baxımdan dünya iqtisadiyyatının, eyni zamanda, beynəlxalq ticarətin sürətli bərpası Azərbaycanın ixracında, o cümlədən qeyri-neft ixracında öz əksini tapacaq".

Ceyhun Piriyev

Gündəlik aldığımız çörəyin bir hissəsi qalanda, ertəsi gün yemirik. SIA-nın xarici mətbəata istinadən verdiyi məlumatə görə, artıq qalan çörəkləri atmaq əvezinə gündəlik həyatımızda səmərəli istifadə edərək, dadlı reseptlər hazırlaya bilərik.

Bildiyimiz kimi çörək cəmiyyət tərəfindən müqəddəs sayılan qida menbəyidir. Boyat çörəkləri tullamaq əvezinə müxtəlif əslərlə hazırlanmış reseptlərdən istifadə edə bilərsiniz.

Boyat çörəkdən istifadə üsulları bunlardır:

Boyat çörəkləri atmayıñ

Bu cür qaydada istifadə edin

1. Yumurta çörəyi: Çörəyiniz 1 gün əvvəl qalıbsa, səhər yeməyində alternativ olaraq yumurta çörəyini hazırlaya bilərsiniz.

2. Pendir çörəyi: Çörəyiniz 1 gündən çox qalıbsa, onu dilimleyin, üzərinə pendir, yumurta, istiot qoyun və sobada bişirin. Cox dadlı bir sehər yeməyi alternativ olur. Xəmir unu: Boyat çörəyi sobaya qoyun və yaxşıca

qurudun. Qurudulmuş çörəyi mətbəx robotundan keçirtdiyiniz zaman xəmir unu alırsınız.

3. Tirit: Boyat çörəyi qaba düzün. Soğanı duzla yaxşıca əzin. Qaba düzdüyünüz çörəklərin üzərinə sürün və üzərinə qaynadılmış suyu töküñ. 180 dərəcə qızdırılmış sobada bişirin.

4. Köftəlik boyat çörək: Qalan boyat çörəyi birbaşa dondurucuda saxlayın. Köftə hazırlayanda onu çıxarıvə istifadə edin.

Arzu Qurbanlı

Vətən müharibəsi ilə bağlı silsilə xatirə pul nişanları tədavülə buraxılacaq

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandani, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli orduımızın əzəli torpaqlarımız olan Qarabağın azadlığı uğrunda apardığı və zəfərlə başa vurduğu Vətən müharibəsinin yaddaşlara həkk olunması, Vətən müharibəsi qəhrəmanlarının xatiresinin əbədiləşdirilməsi və işğaldan azad edilmiş şəhər və rayonlarımızın tarixinin, milli və mədəni əsrinin, flora və

faunasının tərənnüm edilməsi və beynəlxalq ictimaliyətə çatdırılması məqsədilə silsilə xatire pul nişanlarının tədavülə buraxılmasını planlaşdırır.

AMB-dən AZORTAC-a bildirilib ki, milli pul nişanlarımız Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə yaradılıb və hökumət başçısının rəhbərlik etdiyi Pul İslahatı Komitesinin qərarlarına uyğun olaraq xüsusi konsepsiya əsasında hazırlanır və dövriyyəyə buraxılır. Məlum olduğu kimi, hazırda tədavülədə olan milli pul nişanları Prezident İlham Əliyevin 2005-ci il 7 fevral tarixli "Azərbaycan Respublikasında pul nişanlarının nominal dəyərinin və qiymətlərin müqayisinin dəyişdirilməsi (denominasiyası) haqqında" Fermanı ilə həyata keçirilmiş denominasiya tədbirlərindən sonra 2006-ci ildə dövriyyəyə buraxılıb. "Müstəqil Azərbaycan" mövzusuna həsr edilmiş bu konsepsiya pul nişanları ayrı-ayrılıqla müxtəlif alt mövzuları - 1 manatlıq pul nişanı "Mədəniyyət və incəsənət", 5 manatlıq pul nişanı "Yazı və ədəbiyyat", 10 manatlıq pul nişanı "Tariix", 20 manatlıq pul nişanı "Qarabağ", 50 manatlıq pul nişanı "Təhsil və geləcək", 100 manatlıq pul nişanı "İqtisadiyyat və inkişaf", 200 manatlıq pul nişanı isə "Modern arxitektura" mövzusunu əhatə edir.

“Bunu inkar edə bilməzlər”

Ermənistən və ya Rusiya açıq-aşkar Azerbaycana qarşı İskəndər raketlərinə istifadə edib. Bu sözleri SIA-ya verdiyi açıqlamasında "Atlas" Araşdırıcılar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoglu deyib.

Mərkəzin rəhbəri qeyd edib ki, bunu inkar edə bilməzlər.

Düzdür, Rusiya prezidentinin mətbuat katibi deyir ki, belə bir hadisə ola bilər. Bu məsələ də sərr olaraq, müəmmə olaraq qalır. Bu məsələ aydınlaşdırılmışdır ki, bu raketləri kim verib Ermənistana, niye və hansı general əmr verib Azerbaycanı hədəf seçməyi? Rusiya buna aydınlaşdırılmışdır. Vəziyyət daha da gərginləşəcək. Bele çıxır ki, növbəti bize qarşı yena də bu cür raketlərdən istifadə edə bilərlər. Ona görə də biz Rusiyadan hesabat tələb etməliyik. Rusiya səfiri Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılmalıdır. Hesabat tələb olunmalı, nota verilmelidir. Çünkü, Rusyanın Ermənistandakı səfiri hər gün Azerbaycan əleyhinə açıqlamalar verir. Bir neçə gün önce də təxribatlı açıqlamalar verib ki, esirlər məsəlesi də hell olunacaq. Axi Rusiya səfiri bizim əvezimizə niye danışır? Bize əsir yoxdur, bunu xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov da vurğulayıb. 10 noyabr tarixində sonra əla keçirilen bizim üçün əsir deyil, separatçı və terrorçudurlar. Bu məsələyə ayrıca baxılacaq. Ona görə də Rusiya bu məsələyə aydınlıq getirməyənə qədər Rusya-Azerbaycan münasibətlərində sualların sayı azalmayacaq", deyə Elxan Şahinoglu bildirib.

Inam Hacıyev

Xaçmazda yeni findiq emalı zavodu istifadəyə veriləcək

Xaçmazda yeni findiq emalı zavodu istifadəyə verilecek. Bu barədə iqtisadiyyat Nazirliyindən bildirilər. Qeyd olunub ki, ildə 1,5 min ton qabılıq findiq emal etmək gücündə olan zavodda 30-dən çox iş yeri açılacaq:

"Azərbaycanda böyük ixrac potensialı olan aqrar sahələrdən biri də findiqçılıqdır. Ölkədə müasir əslərləndən istifadə etməklə findiq istehsalının artırılması, məhsulun yeni bazarlara çıxarılması məqsədilə tədbirlər həyata keçirilir. Bu sahədə görülən işlərdən biri də yeni texnologiyalar əsasında fəaliyyət göstərən findiq emalı müəssisələrinin yaradılmasıdır. "AZNUTS" MMC-nin Xaçmaz rayonunun Xudat şəhərində tikilmiş findiq emalı zavodu da belə müəssisələrə dəndir.

İldə 1,5 min ton qabılıq findiq emal etmək gücündə olan zavodda 30-dən çox iş yeri açılacaq. İnvestisiya dəyəri 2,7 milyon manat olan layihəyə iqtisadiyyat Nazirliyindən investisiya təşviqi sənədi, Nazirliyin Sahibkarlığın İnkışafı Fondu xətti ilə 2 mln. manat güzəştli kredit verilib. Müəssisənin yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur".

Dünyanı cənginə alan koronavirusla mübarizədə etibarlı silah vaksinasiya olunmaqdır

Bu gün yeni növ koronavirusının coğrafiyasının genişləndirilən hər gün dünya ölkələrdə çoxlu sayıda insan bu yoluxucu xəstəliyin qurbanına çevirilir.

Azərbaycanda da bu yoluxucu xəstəliyə qarşı ciddi mübarizə aparılır, əhalinin sağlamlığını qorunması istiqamətində görülən tədbirlər davamlıdır. Əhalinin "COVID-19"-a da ir müayinələrinin keçirilməsi ilə bağlı işlər davam etdirilir, müvafiq laboratoriyalar qurulub, habelə tibb müəssisələri zəruri ləvazimat və preparatlarla təchiz edilib. Dövlət başçısının koronavirus infeksiyonunun Azərbaycanda yayılmasının qarşısının alınması, insanların sağlamlığının qorunması ilə bağlı verdiyi qərarlar "COVID-19"-un geniş yayılmasının qarşısının alınması məqsədi daşıyır.

Dünyanı cənginə alan koronavirusun yılmasının qarşısının alınması üçün görülən tədbirlər davamlıdır. Dünyanı sarsıdan pandemiya ilə mübarizədə ən etibarlı silah COVID-19 əleyhine vaksinasiya olunmaqdır. Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunda vaksinasiya işlərinə ilk start verən ölkədir. Nazirlər Kabinetini tərəfindən qəbul olunmuş "Vaksinasiya Strategiyasına" əsasən, artıq xeyli sayıda insanlar peyvənd olunub və vaksinasiya prosesi bu gün də davam edir. Pandemiyanın ilk günlərindən başlayaraq, beynəlxalq təşkilatlarla ölkəmizin qurduğu temasların, işlərin düzgün təşkilinin nəticə-

sidir ki, ilkin mərhələdə Azərbaycana 4 milyon doza vaksin getirilib. Vaksinasiyaya start verən Avropa İttifaqından bir ay sonra Azərbaycanda bu prosesə başlanılıb. Bu, dövlətin öz vətəndaşlarının sağlamlığına və təhlükəsizliyinə verdiyi önəmin təzahüründür. Cənubi Qafqaz regionunda vaksinasiya işlərinə ilk start verən Azərbaycanda bu günə qədər birinci dozadan 600 min şəxs, ikinci dozadan isə 300 min şəxs peyvənd olunub. Ölkəmizdə vaksinasiya tədbirləri davam edir. Pandemiya şəraitində normal iş mühitinin davam etdirilməsi və sağlamlıqlarına laqeyd olmayan insanlar bu prosesə fəaldırlar. Bu günlərdə COVAX platforması vəsiyətə ölkəmizə "AstraZeneca" tərəfindən istehsal olunan 84 min doza COVID-19 peyvəndi gətirilib. Bu, ilk partiyadır və ümumiyyətdə, "AstraZeneca" şirkətinə məxsus 432 000 doza COVID-19 vaksin dərman vasitəsinin mayın sonuna qədər Azərbaycana idkali nəzərdə tutulub.

Statistik məlumatlara əsasən, ölkəmizdə gün ərzində 30-35 min insan peyvənd olunur. Göründüyü kimi, bu gün ölkəmizdə mərhələli şəkildə tədbirlər həyata keçirilir və vəziyyət nəzarət altındadır. Yoluxma hallarının artırımının qarşısını almaq üçün her bir vətəndaş maska taxmalı, sosial məsafə prinsiplərinə və əl gigiyenəsi qaydalara əməl etməlidir. Müxtəlif gigiyenik qaydalara və karantin tədbirlərinə əməl olunmasında Azərbaycan vətəndaşları səfərberlik nümayiş etdirməlidir. Thəks halda sərt karantin rejiminin tətbiqi qaçılmazdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Sülhsevər" erməni açıqlaması

...indi de Ermənistanın insan haqları müdafiəçisi Arman Tatoyan dünyadan narazılıq edir. Deyir ki, hələ 2016-cı ilin aprelində dünya Azərbaycanı Qarabağdakı "sülhsevər" erməniləri incitdiyinə görə, qinasayıdı, bəlkə də 44 günlük müharibə bu qədər "məsum erməni" qırılmazdı.

...Biz sakit və mədəni və eyni zamanda dünyada xristianlığın ilk təşəkkül tapıldığı bir xalqın nümayəndələri. "Soyqırımı" məcbur qalmışdır. Buna görə, dünya dövlətləri bizi qoruyub çoxalmağıza diqqət ayırmalıdır. Amma onlar bunun tam əksini edirlər. Ele son 44 günlük müharibəni götürür. Ruslardan başqa, hec kim bize kömək etmedi. Onlar olmasayı, ne bilim indi hardaydıq. Biz ermənilərin bəxti ele əvvəldən getirməyib. Bütün qonşu dövlətlər bize "qənim" kəsiliblər. Bizim onlardan ele də umacağımız yoxdur... Sadəcə, biz ata-babamızdan qalan torpaqlarımızı istəyirik. Bu gün bizim qonşularımızın ən böyük qəbahətləri bizim "böyük Tigranın" varisləri olduğunu başa düşmək istəməməlidir.

Götürək ele bu gürcüleri. Onlar ele biliirlər ki, Cavaxetini biz onlara bağışlamışq. Əslində bu belə deyil. Gürcülerin Axalkalakını Gürcüstanın doqquz diyar mərkəzindən biri kimi tanıtmaqları ilə deyil ki... Bu torpaqlar hamısı bize dədə-babadan qalma erməni torpaqlarıdır.

Bizim indi az olmağımıza baxmayın. Biz "böyük və əyilməz" bir xalq olmuşuq. Tarixə baxsanız, İrəvanın Romanan da əvvəl tikildiyini görəcəksiniz. İtalyanların bize önem verməməsi, bizdən çox Azərbaycanlı yaxınlıq etməsi də, məncə, ele bununla bağlıdır.

Azərbaycan deməşkən, deməliyəm ki, bu gün onların özlerini sülhsevər kimi göstərmələri beynəlxalq ictimaiyyət üçün yalnız bir illüziya yaratmağa hesablanıb. Əslində isə, onlar ermənilərə qarşı nifrət hissi ilə "doludurlar". Amma bu, belə olmamalıdır. Dünyanın "ermənilərlə hesablaşdır, onlara qayğı göstərdiyi kimi", azərbaycanlılar və hətta türklər də bizimle hesablaşdır bize qayğı göstərməlidirlər.

...Gərək ki, bizlərdə belə deyirlər də: abırlı abrından cəkinər, bəs abırsız nədən cəkiñəcək. Bilirsiniz, erməni insan haqları müdafiəçisinin "cixışında" mənə maraqlı gələn nədir? Onun "sülhün ermənilər üçün yüksək dəyərlər" olduğunu söyləməsi. Əslində, burada qeyri-adi heç nə yoxdur. Çünkü Arman Tatoyan insan hüquq müdafiəçisi olsa da, ermənidir. Yalan, riyakarlıq, qanıçənlik, xəyanətkarlıq kimi insanlığa siğmayan xüsusiyyətlərə malik bir erməni. Məhz bu mənada ondan başqa bir açıqlama gözləməyə də dəyməz.

A. Babayev

YAP Suraxanı rayon təşkilatının nümayəndələri şəhid ailəsini ziyarət ediblər

YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov və təşkilatın nümayəndələri Yeni Su-raxanı qəsəbəsinin sakini olmuş, Vətən Mührəbəsi şəhid və Cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən "Vətən uğrunda", "Xocavəndin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunmuş əsgər Məmmədov Dosteli (Ataş) Seymour oğlunun ailəsini ziyaret etmiş, sovgat aparmış və ailənin qayğıları ile maraqlanmışlar.

Görüş zamanı təşkilat sədri Vüqar Seyidov vurğulamışdır ki, Vətən mührəbəsində öz həyatlarını işgal olunmuş tor-

paqlarımızın azad olunması uğrunda qurban verən şəhidlərimizin əziz xatirəsi hər zaman Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacaqdır. Səmimi söhbət əsnasında dövlət başçımızın şəhid ailələrinin sosial qayğılarına göstərdiyi böyük diqqətin bizlər üçün də nümunə təşkil etdiyini bildirən təşkilat sədri demişdir ki, YAP-in rayon təşkilatı hər an şəhid ailələrinin yanındadır və bundan sonra da onların problemlərinin həlli, çətinliklərin aradan qaldırılması və yaşayış şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində imkanları çərçivəsində əllərindən gələni əsirgəməcəkdir. Vüqar Seyidov Dostəlinin əziz

xatirəsini bir daha yad edərək, təşkilat adından üzərində Vətən mührəbəsinin simvoluna çəvilmiş "Xarı bülbül" təsvirinin içərisində şəhidimizin şəkili toxunmuş xalçanı şəhid ailəsinə təqdim etmişdir. Göstərilən diqqət və qayğıya görə şəhidin ailə üzvləri öz minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

Zümrüd BAYRAMOVA Şəhidlərimizin işıqlı xatirəsi yaddaşlarda və qəlbərdə əbədi yaşayacaq

Səhid, qəhrəman döyüşçümüz Həsənov Teymur Mahal oğlunu cənnətdəki ilk doğum günü qeyd olunub. Bu münasibetilə Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının bir qrup fəal 44 günlük Vətən mührəbəsində göstərdiyi qəhrəmanlıqlara görə Müzəffər Ali Baş Komandan, Cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Vətən uğrunda", "Cəbrayılın azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalıları ilə təltif olunan şəhid əsgərimiz - Teymur Mahal oğlu Həsənovun II Fəxri Xiyabanda mezarını və onun valideyinlərini ziyarət etmiş və ailənin qayğıları ile maraqlanmışlar.

Ziyarət zamanı YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Məlahət İbrahimqızı dövlətimizin, Möhtərem Prezident Cənab İlham Əliyevin, eləcə də Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın şəhid, qazi və mührəbə veteranlarına olan dövlət qayğılarından danişaraq, əziz şəhidlərimizin işıqlı xatirəsinin gələcək nəsillərin yaddaşında və qəlbində əbədi yaşayacağını qeyd edib. Bildirik ki, bu gün dövlət başçımızın şəhid ailələrinin sosial qayğılarına göstərdiyi böyük diqqət cəmiyyətin hər üzvü üçün örnək olmalıdır.

Həkimdən açıqlama: "Qalın parça maskalar daha qoruyucudur"

Izmir dəniz elmləri və texnologiyaları institutunun müəllim üzvü, həkim Doğan Yaşar, tozcuqların immuniteti zəiflətməsi haqqında danışır. SIA-nın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumatə görə, lazımlıqda çöllə çıxmamaq, çıxsaq belə maskadan istifadə etmək vacibdir.

Yazla birlikdə tozcuqlar da ortaya çıxıb. Lakin, bu epidemiyə dövründə daha təhlükəlidir. İmmunitet sistemini zəiflədən tozcuqlar insanı koronavirusa qarşı daha həssas edir. Dənizçilik elmləri və texnologiyaları institutu fakültəsi üzvü professor Doğan Yaşarın sözlərinə görə, havalar əsirin və bu çox yaxşı bir xəbərdir: "İstiləşmə məhsuldarlıq, bitkilərin yaşıllaşması, baharın gelməsi və hər şeyin gözəl olması deməkdir. Lakin, bu dövrde bahar alergiyası meydana gəlir. Tozcuqların bədən müqavimətini aşağı saldığını bilirik. Almaniyada bir çox alımın iştirakı ilə hərəkətli araşdırma aparılıb. Covid-19-un daha da təhlükəli olduğu, tozcuqların immuniteti aşağı saldığı ortaya çıxıb. Qalın parça maskalar daha qoruyucudur".

Həkim onu da qeyd edib ki, aprel ayının ilk həftəsi tozcuqlar daha da artacaq: "Yaz alergiyası olanlar bunu hiss edir. Bu dövrə ABŞ və Avropada yaz alergiyası olanlar küçəyə çıxmamalıdır. Tədbir bəndədəndir, təqdir Allahdandır".

Ayşən Vəli

Qərbin qoltuğuna sığınan, ermənilərin yedəyində sürünen, dini radikalların əmmaməsində gizlənən Əli Kərimli

Bəyə, xadidi, keçəl qızı yaramadı" atalar məsəli bu gün özündən və ermənilərdən başqa hamida, hər sahədə nöqsanı axtaran müxalif düşərgənin radikal qanadına toplaşanlar, xüsusilə bu sahədə öndə gedən AXCP sədri Əli Kərimli üçün deyilib.

Həqiqətə uyğun olmasa da özünü "iyirmi səkkiz illik təcrübəye" malik siyasetçi kimi göstərməyə çalışan Əli Kərimlinin "A-dan Z-yə" danışçılarının hamisi mənfi notlara köklənib. Belə ki, Əli Kərimli təfəkküründə olan Sevinc Osmanqızı, Vüdadi İsgəndərli, Qənimət Zahid, Xədicə İsmayıllı, Əli İnsanov...kimi "sapı özümüzdən olan baltalar"ın gəzmədiyi və kəsmədiyi budaq qalmayıb. Azərbaycanı istəməyən qüvvələr tərəfindən maliyyələşdikləri üçün ölkəmizlə bağlı təxribat kampaniyalarının feal iştirakçıları olan antimilli dairələr qazanmayan yerdən qan çıxmamaq üçün dəridən -qabıqdan çıxırlar. Ağalarının emrlərini kor-koranə yerinə yetirən bu bədbəxtlər, daha doğrusu, robotlar sağlam düşüncə tərzindən məhrum olmuşları üçün manqurtlaşmışlar.

Torpaqlarımızı 30 il işgal altında saxlayan Ermenistanın ərazilərimizdə tərətdikləri ağıllagəlməz cinayətlərin, qətlə yetirilən soydaşlarımızın sayı-hesabı yoxdur. İşğaldan azad olunan rayon və kendimizin viranəliklərini görən azərbaycanlıları demirik, ölkəmizdə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun nümayəndələrinin, əcnəbi jurnalistlərin erməni vəhşiliyin lənətləyen sözlərdən nəticə çıxarmayan Əli Kərimli və onun müsahibələrinə geninə-boluna yer ayıran Tural Sadıqlı, Qənimət Zahid kimi digərləri də bir dəfə də olsun ermənilərin əleyhine söz deyib, daylarının xətrinə dəyməyiblər. Ermenilərin tərətdikləri qanlı qırğınlara, cinayətlərə- 20 Yanvar faciesine, Sumqayıt hadisələrinə, Xocalı soyqırımına, faşizm xisəltli ermənilərin işgal altında saxladıqları torpaqlarda tərətdikləri herbi, fiziki, mənəvi terrorlara münasibet bildirməyən Əli Kərimli kimi digərlərinin də daimi peşəsi iqtidár əleyhine yalanlar tirajlaşdırır. 30 ildə bir dəfə də olsun qəçqin-kökük həyatı keçirən soydaşlarımızın ağrı-acısına məlhəm olmayan, yada salmayan bu nadirüstürlər, uşaq qatılı erməniləri dəstəkləməkdən yorul-

madılar. Heç yorulma yacaqlar da. Çünkü vicdanlarını, eqidələrini pula satanları, milli mənliyini itirənləri danışdırın ermənipərest himayədarlarından alıqları, özləri üçün "yaşıl işq" hesab etdikləri, satirik şairimiz Mirzə Ələkbər Sabirin təbərinə desək dinləri, imanları olan dolları. Əksinə, şəhidlərimizin qanı bahasına qazanılan Qələbəmizə qara yaxaraq cəmiyyəti çasdırmağa çalışırlar. Milli Ordumuzun döyüş təcrübəsinin digər ölkələrin hərbçiləri tərəfindən bəyənildiyi, öyrənildiyi bir məqamda esgər və zabitlərimizin qanı-canı bahasına qazanılan uğurlarımızla bağlı böhtanları söylemək şərəfsizlik, satqılıq, milli xəyanətdir.

44 gün davam edən Vətən müharibəsində Ermənistən daxil olduğu və Azərbaycan əleyhinə apardığı təxribatlar zamanı vasitə kimi istifadə etməyə çalışdığı Kollektiv Təhlükəsizlik Məqaviləsi Teşkilatına (KTMT) daxil olan ölkələr belə, ikinci Qarabağ mühərbiyəndə qazandığımız Zəfərə görə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevi, xalqımızı təbrik etdilər. Amma daşdan səs çıxdı, lal-kar olan antimilli qüvvələrin səsi eşidilmədi. Hər zaman anti Azərbaycan mövqədə dayanan Sevinc Osmanqızının səsi əməkdaşlıq etdiyi erməni televiziyonlarından eşidildi. Öz TV-sində Azərbaycan əleyhinə şər-böyük tərəfdən yağırdıraqdan yorulmayan Sevinc ermənilərə iş birliyi quraraq onların da anti- Azərbaycan rupperuna çevrilib, ölkəmizlə bağlı həqiqəti eks etdirməyən yalanlarını indi də "haylaştırbıb."

Məqsədləri məglubiyətdən çəresiz hala düşən, sinq-salxaq ordusunun arxasında gizlənən ermənilərə təskinlik vermək olan antimillilər vaxtı ilə bu "xeyirxahlı missiyalarını" Şuşanı, Kəlbəcəri, Laçını düşmənə təhvıl verəndə, onlara yanacaq satanda yerinə yetiriblər. Amma dedikləri kimi xəyanətlərinə görə başlarına güllə çaxmayıblar. İndi isə ayıblarına kor olmayıb həmin rayonları əsl sahiblərinə qaytaranlar haqqında hədyanlar söyleyirlər. Yenə Sabirdən yararlanaraq, bir az da düzəliş edərək onlar üçün xalq, millət qeyrətinin, dəyərinin qiymətinin, olmadığını Əli Kərimlinin dili ilə xatırladaq: "Kim nə deyər bizde olan qeyrete, qeyrətimiz bəlliidir... sətidigimiz ermənilərə."

Xuraman İsmayılgızı

"AXCP kimi partiyalar anti-milli mövqelərini ortaya qoyurlar"

Eğer bir ölkənin vətəndaşı öz ölkəsi haqqında xarici əleyhdarlarına yalanlara söykənən donoslar verirse, bunun bir adı var, o da xəyanətdir. İstər Azərbaycan, istərsə də hansısa bir ölkənin vətəndaşı olsun, bunun başqa adı yoxdur. Bu, anasını yadlara satan övlad anlayışı ilə üst-üstə düşür. Təəssüflər olsun ki, yüz illər əvvəl olduğu kimi, içimizdə bu gün də vəzifə, hakimiyyət, mal-mülk naminə bu yolu tutan Tacəddin Köpək, Həsən Səyyad kimi aramızda olmaqdadır". Bunu "Azadlıq Hərəkatçıları" Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetiə açıqlamasında bildirib.

Onun sözlərinə görə, milli dəyərlərdən tamamilə uzaq olan "Milli Şura" dəkələr, Azərbaycan tarixində mühüm rol oynamış ideologiyaların adlarından çırkınlı niyyətləri üçün istifadə edən Müsavat, AXCP kimi partiyalar da öz fəaliyyətləri ilə bu gün də anti-milli mövqelərini ortaya qoyurlar: "Həm xaricdəki anti-Azərbaycan qüvvələrdən, həm də içimizdəki bəzi simasız eks-memurlardan alıqlarını bu yollarla kompensasiya edirlər. Onlar özləri də tutduqları yolun xəyanət olduğunu yaxşı anlayırlar. Sadəcə, rus demiş, "verbovat" olunmuş adamın bu yoldan dönmə şansı yoxdur. Allah onlara ağıllı verə, özləri bir yana, bari yaxınlarını cəhənnəm oduna sürükleməyələr. Pul, mal, hakimiyət, kreslo xatırına özlərini və yaxınlarını belə yola sürükleyənlərin haqqın dərgahında bu xalqı sevənlər qarışında necə cavab verəcəkləri onları narahat etməlidir. Allah onlara ağıllı versin, nə deyək bundan artıq?"

Gülyana

"Təhqir müxalifəti"nin yuva saldığı Almaniyada sosial şəbəkələrdəki "gestapo rejimi"...

Almaniya dünyada texnoloji və iqtisadi inkişafına görə lider dövlətlərdən biridir. Burası həqiqətdir və müzakirə predmeti deyil...

Bəs, bilirdiniz ki, texnoloji və iqtisadi ekspansiysi, ucuz işçi qüvvəsinin cəlb, kreditlər və investisiyalar ilə müxtəlif ölkələrin, xüsusilə də Afrika, Şərqi və Mərkəzi Avropa ölkələrinin sərvətlərini "mədəni" şəkildə mənimşəyən Almaniya həm də təzyiq etmək üçün aidiyəti ölkələr üzrə siyasi surroqatlar, casuslar, sosial şəbəkələr üzərində "bloqgerlər" adı altında təhqir kontorları, siyasi-iqtisadi maraqlarının olduğu ölkələrdəki radikal və marginal qrupları hazırlama, maliyyələşdirmə mərkəzidir? Xəberiniz varmı ki, Rusiyada "qəhrəman" kimi təqdim edilen Aleksey Navalnyi də alman casus şəbəkəsinin "məhsuludur"? Putin haqqında çəkilən filmin də texnoloji tərəflərini təmin edən Almaniyadan olması haqqında da hər hansı fikriniz varmı?

Xenius von Storch (@Boris_Storch) · Jan 2, 2019
Facebook hat mich nun auch zuerstellt als ich Ende der Rechtsstunde WEBSITE (@Politik.info) erhielt. Anfang 2019 muß nun Aufhebung Immunität prüfen dann ermittelnd anklagen dann Gerichtsvorberfahren dann Urteil (mir schreibt die Krie@). Aber Facebook hat schon geurteilt.

folgender von Ihnen geposteter Inhalt ist in Deutschland nicht mehr verfügbar, weil wir eine Beschwerde erhalten haben, dass der Inhalt gegen lokale Gesetze verstößt. Wir haben den Zugang zu dem Inhalt aus folgendem Grund gesperrt: Wirkungsverzehr (§ 130 des deutschen Strafgesetzbuchs).

Yaxşı, bəs, "Meydan tv", "Azərbaycan saatı", "Azad söz", "Made in Azerbaijan" və başqa sosial şəbəkələrdə təhqir mərkəzlerinin, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzeli, Orduhan Temirxan, Rafael Piriyev, Qənimət Zahid, Həbib Müntəzir, Qabil Məmmədov kimi "dibçək bloqgerləri"nin də alman maliyyəsindən qidalanmışları heç bilirdinizmi? Yaxud, nə zamansa özünüzə sual vermisiniz ki, niyə Müsavatdan və AXCP-dən arayış alan bütün siyasi dəlləllər Almaniyaya qaçı? Və ya sual etmisiniz ki, nə üçün Müsavatdan və AXCP-dən törəmə "AND", "AKM" adlı təşkilatlar alman casuslarının iştirak ile formalşırıllı? Bir dəfə də olsun düşünmüşümüz ki, Əli Kərimli, Cəmi Həsənli, Gültəkin Hacıbəyli kimi ünsürlər nə üçün Almaniyani hər kəsə nümunə olaraq göstərirlər? Niyə hər dəfə Almaniya ilə bağlı mənfi informasiya olanda adı çəkilən siyasi surroqatlar alman müdafiə xəttinə keçirler? Bir sözlə, bilməli olduğunuz odur ki, Almaniya tam olaraq Azərbaycan dövləti və xalqı əleyhinə fəaliyyət göstərən "təhqir maşınları"nın, facebook və youtube kanallarının, bloqgerlərin şər yuvasına çevrilib, onları himaye edir...

Əlbətə ki, bu şər yuvasında yer alanların kimliyi və anti-milli fəaliyyəti haqqında hər kəs çox yaxşı məlumatlıdır. Amma əsas düşündürəcə sual ondan ibarətdir ki, sosial şəbəkələr üzərində Azərbaycana

karşı "təhqir maşını" "istehsal edən", söz azadlığından, insan hüquqlarından dəm vuran Almaniyən özündə bəs, vəziyyət necədir? Almaniyada də sosial şəbəkələr üzərində təhqir, şərə, böhtana, terror çağırışa icaza verilir? Hansısa əlikərimlisayağı, yaxud qabilformatlı birisi Angela Merkelin eninə-uzununa təhqir etməsine alman xüsusi xidmət orqanları səssiz qalardı?

Əlbətə ki, yox. Ona görə də Almaniyada sosial şəbəkələr üzərində gestapo rejimi yaradılıb. Söhbət Almaniyada sosial şəbəkələr üzərində ciddi senzurə tətbiq edən və paylaşılan istənilən kontenti nəzarətdə saxlayan qanundan gedir. 2018-ci ildə qüvvəyə minmiş "Sosial şəbəkələrə münasibətde tədbirlər haqqında" qanun çərçivəsində Almaniya hökuməti nəinki böyük miqdarda cərimələrin tətbiqini həyata keçirir, hətta ittihəm olunan kontenti sahiblərini belə məhkəməyə müraciət etmək hüququndan də məhrum edir. Bu qanunla və Almaniya Cinayət Məcəlləsinin 22 maddəsi ilə Facebook, Instagram, Twitter və YouTube kimi böyük sosial şəbəkə platformaları müvafiq qurum tərəfindən "qanunsuz məzmun" kimi tanınan istənilən kontenti silməyə məcbur edilir. Burada "qanunsuz məzmun" dedikdə söhbət hakimiyət nümayəndələrini təhqir etməkdən tutmuş birbaşa zorakılığa, terrora, mitinqlərə çağırışlara qədər geniş ifadələrdən gedir. Əgər Almaniyadan müvafiq qurumu "qanunsuz məzmun"un silinməsi barədə məlumat verdikdən sonra Facebook, Instagram, Twitter, YouTube və başqa sosial şəbəkə platformaları kontenti silməsə, 50 milyon avroya qədər cərimələnlər. Bu səbəbdən də həmin sosial şəbəkə platformaları Almanianın bir sözünü iki etmirlər...

Bu qanunun tətbiqindən sonra Almaniyada dəfələrlə tənənnimə bloqgerlərin, ictimai-siyasi xadimlərin gah profilleri

bloklanıb, gah da kontentləri silinib. Məsələn, "Almaniya üçün alternativ" partiyasının liderlərindən birinin, Avropa Parlamentinin deputatlarının, satirik jurnal redaktorlarının və siyasi istiqamətlərə rəssamlarının başına eyni oyular açılıb.

Almaniyada bu gün "qanunsuz kontent"ə görə fiziki şəxslərə 5 milyon, hüquqi şəxslər isə 50 milyon avroya qədər cərimə tətbiq edilir. Bəs, görəsən, Almaniya nə üçün söz, ifadə azadlığını nəzərdən düşümsüz yanaşır? Necə ola bilə ki, Almaniya Azərbaycana qarşı "təhqir maşınları"na yuva təqdim edir, amma özünə adice təqdi də belə rəvə bilmir? Hansı səbəbə Almaniya bu qanunun qəbulu zamanı beynəlxalq təşkilatların, hüquq birliklərinin təhlillərini, iradlarını nəzərə almayıb? Sosial şəbəkələr üzərində gestapo rejimi quran Almaniya söz azadlığını pozmur, yaradıcılıq azadlığını, sosial tənqidi, siyasi fəaliyyəti və ya müstəqil onlayn jurnalistikani məhv etmirmi? O zaman, ayrı-ayrı ölkələr üçün sosial şəbəkə terminatörleri hazırlayan Almaniyada sosial şəbəkələr üzərində qurulmuş "gestapo rejimi" nə üçün başqa ölkələr üçün nümunə, pre-sedent olmasın?

İndi təsəvvür edin ki, sosial şəbəkələr üzərində gestapo rejimi yaradılıb. Söhbət Almaniyada sosial şəbəkələr üzərində ciddi senzurə tətbiq edən və paylaşılan istənilən kontenti nəzarətdə saxlayan qanundan gedir. 2018-ci ildə qüvvəyə minmiş "Sosial şəbəkələrə münasibətde tədbirlər haqqında" qanun çərçivəsində Almaniya hökuməti nəinki böyük miqdarda cərimələrin tətbiqini həyata keçirir, hətta ittihəm olunan kontenti sahiblərini belə məhkəməyə müraciət etmək hüququndan də məhrum edir. Rusiyada da artıq belə təkliflər sesləndirilir. Hətta, Böyük Britaniyada, Fransada terror, radikal və ya nifret çağırışlarının olduğu məzmun aşkarlanması və silinməsinin səmərəliliyinin artırılması üçün birgə fəaliyyət planı da hazırlanıb. Hətta, məzmunu kifayət qədər tez silməyən və ya selahiyətlərə şifrələnmiş trafiq giriş imkanı vermekdən imtina edən sosial şəbəkə şirkətlərinə qarşı vergi sanksiyalarının tətbiq edilməsini də təklif ediblər.

Bele olan halda Almaniya necə özünü nümunə olaraq dünyaya təqdim edə bilər? Sosial şəbəkələri ciddi senzura altına alan, siyasi partiyaların fəaliyyətinə məhdudiyyətlər tətbiq edən, neofaşizmi dünəyaya təlqin edən Almaniyani Əli Kərimli, Cəmil Həsənli kimi hər hansı haqla sırasıq niyyətindərlər? Əgər onlar belə bir Almaniya arzu edirlərə, o zaman gərek siyasi karyeraları ilə vidalaşınlar, DOST Xidmətə iş növbəsinə yazılsınlar.

Ramil Vəlibəyov

Əli Kərimli sübut etdi ki, əsl ERMƏNİ özü və ətrafidir!

44 günlük Və
tən mühari
bəsi nəticə
sində yalnız biz azər
baycanlılar deyil, elə
cə də dünya ictimaiy
yeti 27-30 il böyünca
erməni işgalindan
azad edilmiş bölgə
lərimizin vəhşiliyə,
vandallığı, talan
olunmasına şahid
oldular. Artıq həmin
ərazilərimizdə mina
lardan təmizlənmə
əməliyyatları aparılır
və təsəssüf ki, ermə
nilər tərefindən bu
ərazilərin mina xəri
tələrinin verilməməsi
işlərin gecikməsinə
öz mənfi təsirlərini
göstərməkdədir.

Lakin buna baxmayaraq, işlər maksimum şəkildə sürətlə həyata keçirilir, ərazilərimizin bərpası, yenidən qurulması istiqamətində inşaat işləri aparılır, yollar çəkilir, infrastrukturlar ətrafında əməli tədbirlər həyata keçirilir. Bele tədbirlərdən biri də mədəniyyət paytaxtimiz, Qarabağımızın gözü olan Şuşamızın bərpası istiqamətinə başladılan işlərdir. Bele ki, məhz Prezident İlham Əliyev öz çıxışında vurğulayıb ki, Qarabağ dünyasının cənnətməkan regionlarından birinə çevriləcək və ən müasir standartlara cavab verən guşə olaraq tanınacaq. Bəli, hər bir azərbaycanlı, hər bir Vətənine, dövlətinə bağlı olan vətəndaş bu işlərin görülməsini 30 ildir ki, səbərsizlikə gözləyirdi. Hər kəs isteyirdi ki, torpaqlarımız işğaldan azad olunsun və Qarabağımız öz əsrarəngiz gözəlliyi ilə dünyaya işq saçın. Məhz bu baxımdan, illər ərzində dağıdılmış şəhər və kəndlərimiz, qəsəbələrimiz yeni nefəs almağa hazırlanır. Elə Şuşamız başda olmaqla!

Artıq məlumdur ki, Şuşada istismar müddəti bitmiş, sovet dövründə qalmış, köhnəmiş, qəza vəziyyətinə düşmüş, elə-

Azərbaycanda düşmən maraqlarını müdafiə etmək faktı artıq onlar barəsində ciddi ölçülərin götürülməsi tələbini şərtləndirməyə başladıb

cə də qeyri-qanuni tikilmiş və şəhərin görünüşünü köklü şəkildə pozan tikililərin aradan qaldırılması, onların yerinə yeni tikililərin inşa olunması layihelerine start verilib. Nəticədə ermənilər indi də bu prosesi öz təbirlərince, həyəsizcəsina "vandalıq" kimi hərəkət salaraq, "şuşilərinin" dağıdıldığı iddia edirlər. Halbuki, "şuşilik" deyilən naşıl rəq başa çatıb və ŞUŞA deyilən həqiqət mövcuddur.

AXCP və "Milli Şura" cütlüyü "Çiçəklənən Ermənistən" a necə dəstək göstərir?

Lakin məsələnin digər tərəfi də var. Sosial şəbəkələrdə canlı yayılmalarla çıxb xalq, millet, dövlət deye millilikdən dəm vuran AXCP sədri Əli Kərimli, eləcə də onun mirzəsi Qənimət Zahid, həmçinin siyasi klunu Tofiq Yaqublu şəhərin bərpası məsələsində daş atıb-başlarını tutublar ki, bəs qoymayın, Şuşanı dağıdırılar və s. Əsl erməni şivənciləri kimi!

Yeni ermənilərinin Şuşa və digər işgaldan azad olunmuş ərazilərimizdə aparılan bərpa işlərinə qarşı çıxmazı, ləkə yaxmaları və s. səs-küy qaldırıb üz-gözərlərini cırmları onların düşmən (!) olduqları üçün başa-düşüləndir. Bəs bu gün ermənilərə qahmar çıxməqlə onlara dəstək olan bu xainlər yiğiminin davranışlarına hansı adı vermək olar? Bəlkə onlar da erməniləşmək düşüncəsinə qapılıblar və özlərini ermənilərdən bir qram da olsa fərqləndirmirlər? Yeni bu

ünsürlərin Şuşada aparılan işlərə "vandalizm", "mənəvi terror" donu geyindirib həyət qaldırılması, ümumiyyətə, anlaşılımazdır. Bilirik ki, sözləri qurtarır, iddiaları tükenib, əllerində heç bir argumentleri də qalmayıb. Amma bu məsələdə də özlərini ülgücləyərək ermənilər qədər fikirlər səsləndirmələri heç bir çərçivəyə siğmir artıq. Demək belə hesab etmək olar ki, bu ünsürlər ermənilər kimi Şuşamızın bərpasına, gözəlləşdirilməsinə, abadlaşdırılmasına qarşı çıxmaga başlayıblar - yəni erməniləşiblər!

Əli Kərimli və ətrafi Naira Zöhrabyanın kampaniyasına qatılıb

Hətta bu gün Ermənistanda başladılan kampaniyanın iştirakçısına çəvrilən Əli Kərimli və "Milli Şura" yığnağı ermənilərdən də artıq canfəsanlıq etməyə, məsələn, "Çiçəklənən Ermənistən" partiyasının deputatı, qatı düşmən mövqeyində dayanan Naira Zöhrabyanın başlatdığı kampaniya ya əl qatırlar. Artıq heç kəsde şübhə yeri qalmır ki, Əli Kərimli, Qənimət Zahid, Tofiq Yaqublu kimilərin şəxsiyyət vəsiqələrindəki "azərbaycanlı" ifadəsi "ermenii" ifadəsi ilə dəyişdirilməlidir. Üstəlik, Ermənistana göndərilməlidirlər ki, öz erməniçiliklərini rahat şəkildə, erməni aşnalarının içinde davam etdirsinlər. Yoxsa ki, Azərbaycanda düşmən maraqlarını müdafiə etmək faktı artıq onlar barəsində ciddi ölçülərin götürülməsi tələbini şərtləndirməyə başladıb. Bele də ki, Şuşanı, Qarabağı ermənilərə satanlardan başqa hansı əməli gözləməyə dəyərdi ki..?

Rövşən RƏSULOV

bətən benzin və dizel yanacağının qiymətləri müvafiq olaraq 8,2% və 11,2% artıb. 2021-ci ilin mart ayında 2020-ci ilin martına nisbətən 62,2%, 2020-ci ilin fevralına nisbətən -8,7% artıb. 2021-ci ilin mart ayında şəker və dənəvər şəker bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 40,9%, 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən 2,3% artıb.

2021-ci ilin mart ayında süd mehsulları, pendir və yumurta bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 16,5%, 2021-ci ilin fevralına nisbətən 2,2% artıb qeydə alınıb. 2021-ci ilin mart ayında yumurtanın qiyməti 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 78,2%, 2021-ci il fevral ayına nisbətən 8,1% artmışdır.

2021-ci ilin mart ayında qiyənlərdə keskin artması xüsusi narahatlıq doğurur. Xüsusilə, 2021-ci ilin mart ayında meyve bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən qiymətlər 10,9%, 2021-ci ilin fevralına nisbətən ise 6,9% artıb.

2021-ci ilin mart ayında yağlar bazarda 2020-ci ilin mart ayı ilə müqayisədə 24,6%, 2021-ci ilin fevralına nisbətən ise 4,3% artmışdır. 2021-ci ilin mart ayında bitki, dəqiq desək, günebaxan yağı qiymətlərində orta artım 2020-ci ilin mart ayı ilə müqayisədə 62,2%, 2020-ci ilin fevralına nisbətən -8,7% artıb.

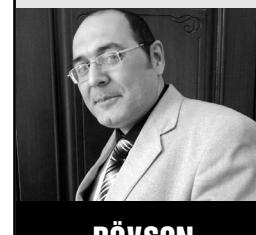
2021-ci ilin mart ayında şəker və dənəvər şəker bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 40,9%, 2021-ci ilin fevral ayına nisbətən 2,3% artıb.

2021-ci ilin mart ayında süd mehsulları, pendir və yumurta bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 16,5%, 2021-ci ilin fevralına nisbətən 2,2% artıb qeydə alınıb. 2021-ci ilin mart ayında yumurtanın qiyməti 2020-ci ilin mart ayına nisbətən 78,2%, 2021-ci il fevral ayına nisbətən 8,1% artmışdır.

2021-ci ilin mart ayında qiyənlərdə keskin artması xüsusi narahatlıq doğurur. Xüsusilə, 2021-ci ilin mart ayında meyve bazarında 2020-ci ilin mart ayına nisbətən qiymətlər 10,9%, 2021-ci ilin fevralına nisbətən ise 6,9% artıb.

Yanacaq bazarında da qiyənlərdə keskin artım qeydə alınıb, xüsusilə 2021-ci ilin mart ayında fevral ayına nisbətən 8,1% artmışdır.

2021-ci ilin mart ayında,

**Yaxşılıq da
cəzasız
qalmırımsı,
amma..!**

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Sən demə, yaxşılıq da cəzasız qalmırımsı. Əslində bu sözün, bu kelimin arxasında bir həqiqət dayanıb və bu həqiqəti incələmək yerinə düşərdi. Yaxşılıq edən kəslerin cəzalanmaları heç də həyatın sürprizi olaraq qəbul olunmamalıdır.

Cünki həyat, yaxud həyatı bəşəriyyətə baxış edən Allah ədalətlidir və ədalətsizliyi dünya yaranandan bəri Allahla mübarizəyə giriən, bütün yaxşılıqları pisliliklər örtmək üçün and içən Şeytan yaradır - yaxşılıq edənlərə qarşı pislilik törədənləri, ümumiyyətə, ağ rəngi qaralayanları, saf suyu bataqlığa çevirənlərin qəlbərinə daxil olmaqla. Yəqin bu mənada bəlkə də özündə həqiqətləri eks etdirən bir misal da yaranıb - düz olan düzdə qalır. Ona görə ki, qəlbində Allah xofu, Allah sevgisi var və heç vaxt, əsla pisliliklə bulaşmaz, özü haqqında düşünməz, yalnız başqalarına məhz Allah naminə yaxşılıqlar etməklə onların sevinclərinə baxıb feyz alar, şərəflər. Bele olanda isə...

Bele olanda isə şeytanqəlbilər məğlub olacaqlarını, dünya malından qısır qalacaqlarını görüb dərhal hərəkətə keçirlər - yaxşılıqları əzmək, onları məhv edib, bütün yaxşılıqların üzərində calın-çarpaz xətlər çəkmək, cəmiyyətin düşüncələrinə şübhə toxumları səpmək, şər atmaqla - ümumiyyətə isə pisliliklər törətmək. Nəticədə gözəl dünyamız qaralır, məhv olur, insan oğlu, bəşər övladı parçalanır, məhv olur. Niye? Məhz həmin şeytanqəlbilər öz kırılı, çirkin, bed əməlliəri sayesində yaxşılıqları sözün əsl mənasında cəzalandırırlar, Allahın bize baxış etdiyi imtahan dünyasında dünya malından bəhrələnmək üçün. Söz var e, qarnı doydur, gözü doymadı, bax bu mənada. Fəqət, haqq dünyasında alacaqları əbədi cəzaları əsla düşünmürələr binəvalar. Şeytan onları bu yolla özünün cəhənəm səltənetinə doğru istiqamətləndirir.

Yəqin ki, bir çoxlarınız, ele özüm də daxil olmaqla həyatınızın müxtəlif dövrlərində, eləcə də üzərimizdə dəfələrə haqqın nəhaqqı qurban verildiyini görənmiş. Bəzən bele də düşünməmiş ki, gözəgürünməz bizi imtahan edir, deyir görüm, bu bəndəm verdim imtahanımdan necə çıxacaq? Səbr edən, sınmayan, əyilməyen söz yox ki, həmin imtahanın üzüağ-alniaçq çıxır və bu da Allah qatında yazılın və əbədiyyətə qədər silinməz qalan qanundur. Əvvəl-axır o mükafat verilir və şərə, böhtana düşən kəs imtahanından çıxandan sonra ele bir mükafat alır ki, onu izhar etmek, anlatmaq çox çətindir əslində.

Və əger yaxşılıq cəzasız qalmırısa, yeni həmin cəzani şeytanqəlbilər müxtəlif pislilik əməlliəri ilə verməyə çalışırlarsa, bu bəşəri cinayətlərinə görə mütləq və mütləq cəzalarını da alacaqlar. Bu cəzani isə Allah verir - istər bu dünyada, istərsə də haqq dünyasında cinayət cəzəsiz qalmır. Yeri gəlmışken, bu ifadə də elə-bele bəşər övladının dilinə düşməyib. Bax, budur reallıq, budur həqiqət.

Rövşən RƏSULOV

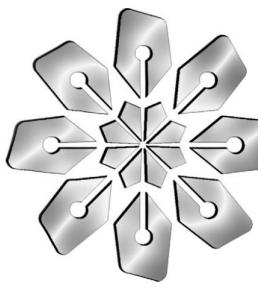
P.S. Ədalət, düzgünlik və təmizlik kimi ali meyarlara xas olan şəxslər, şəxsiyyətlər nə qədər çətinliklərlə üz-üzə qalsalar da, etdikləri yaxşılıqlarının əvəzində namərdliklərlə qarşılaşsalar da bilirlər, dərk edirlər ki, onlara bu dünyada verdirilən cəzanın heç bir əhəmiyyəti yoxdur və olmayıacaq da.

Çünki sonda ədalət və haqq zəfər qazanır, cəzani isə onu haqq edənlər alırlar - həm burada, həm də ötəki dünyada...

Inam Hacıyev

Qarabağ beynəlxalq əməkdaşlıq məkanına çevrilir

Siysi təhlili Sergey Strokan Rusyanın və Türk və İslam dünyası dövlətlərinin iştirakı ilə Qarabağın bərpasında çoxtərəfli əməkdaşlığın yeni perspektivlərini Moskva-Bakı portalına şərh edib. Məaterialın maraqlı olduğunu nəzərə alıb oxucularımıza təqdim edirik.

Qarabağda hərbi əməliyyatların bitməsindən bəri ilk dəfə olaraq bu həftə Qarabağ nizamlanması prosesi Rusiya və Azərbaycanın yüksək rəhbərliyinin nümayəndələri, o cümlədən iki ölkə prezidentləri Vladimir Putin və İlham Əliyev tərəfindən, həmçinin geniş regional formatda Türkəlli və İslam dünyası ölkələrinin iştirakı ilə aktiv müzakirə olunur.

Bu günlərdə Qarabağın bərpası və bölgədə fəaliyyət göstərən nəqliyyat dəhlizlərinə integrasiya yolları və çoxtərəfli əməkdaşlıq layihələri iki platformada eyni vaxtda müzakirə edildi. Bu məkanlar Prezident İlham Əliyevin iştirak etdiyi Türkəlli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının zirvəsi və Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov tərəfindən təmsil olunduğu Düşənbədə keçirilən "Asyanın Qəlbi - İstanbul Prosesi" konfransı iddi.

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov Moskvadə Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirləri Ceyhun Bayramov və Aru Ayvazyanı qəbul edərkən, onlarla çoxtərəfli sülh razılaşmalarının həyata keçirilməsini müzakirə etdikləri gün, Vladimir Putin və İlham Əliyev arasındakı telefon səhbətində Qarabağdakı vəziyyətin dinamikası müzakirə edildi. Səhbətin ardından Kremlin mətbuat xidmeti belə bir açıqlama verdi: "Vəziyyətin, ümumiyyətə, sabit olduğu və ateskəsə ciddi əməl edildiyi məmənnunluqla qeyd olunur".

Vladimir Putin səhbəti günü Prezident İlham Əliyevin Rusiya Baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk Bakıda qəbul etmiş, onunla Qarabağdakı münəaqışdən sonraq vəziyyətin həlli üçün yaradılmış çoxtərəfli işçi qrupunun işindəki irəliləşmələri müzakirə etməsi diqqət çəkir. Rusiya Baş nazirinin müavini İlham Əliyev ilə görüş zamanı münaqışdən sonraq vəziyyətin inkişafını "müsbat" və gərginləşmə risklərini "minimal" adlandırdı. Bölgədəki iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrini leğv etmək üçün bir işçi qrupunun yaradılmasından məmənnun olduğunu bildiren İlham Əliyev bu mövzunun həm iqtisadi üstünlükələri baxımından, həm də regional əməkdaşlıq baxımından, həm də təhlükəsizliyi və sülh möhkəmləndirmək üçün əhəmiyyətinə diqqət çəkdi.

Onun sözlərinə görə, "əməkdaşlıq elementləri nə qədər çox olsa, təhlükəsizlik və sabitlik o qədər güclü olacaqdır".

Rusiya Baş nazirinin müavini

Aleksey Overçuk Bakıda çoxtərəfli qrupun bölgədəki iqtisadi və nəqliyyat əlaqəlerinin blokdan çıxarılması işinin əhəmiyyətindən danışdı.

Bu həftə iki ölkənin yüksək vəzifəli şəxsləri və yüksək rəhbərliyinin nümayəndələrinin iştirak etdiyi six Rusiya-Azərbaycan təməsləri fənnda her hansı bir təxribatın, Moskva və Bakının arasını vurmaq cəhdinin olduğunu göstərən başqa bir vacib açıklama verildi və qeyd olundu ki, Rusyanı münaqişə tərəflərinə bərabərlik prinsipindən imtina etməye məcbur etmək uğursuzluğa məhkum olacaqdır. Bu açıqlamani Rusiya prezidentinin mətbuat katibi Dmitri Peskov Rusyanın "Arquament i Fakti" qəzeti məsahibəsində verib. Vladimir Putinin Qarabağdakı müharibənin bitməsindəki,

ca Türkəlli və İslam dünyasının dövlətləri də Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının zirvəsi və "Asyanın Qəlbi - İstanbul Prosesi" konfransında təsdiqlənən regional layihələrdə iştirakının əhəmiyyətindən bəhs etdilər.

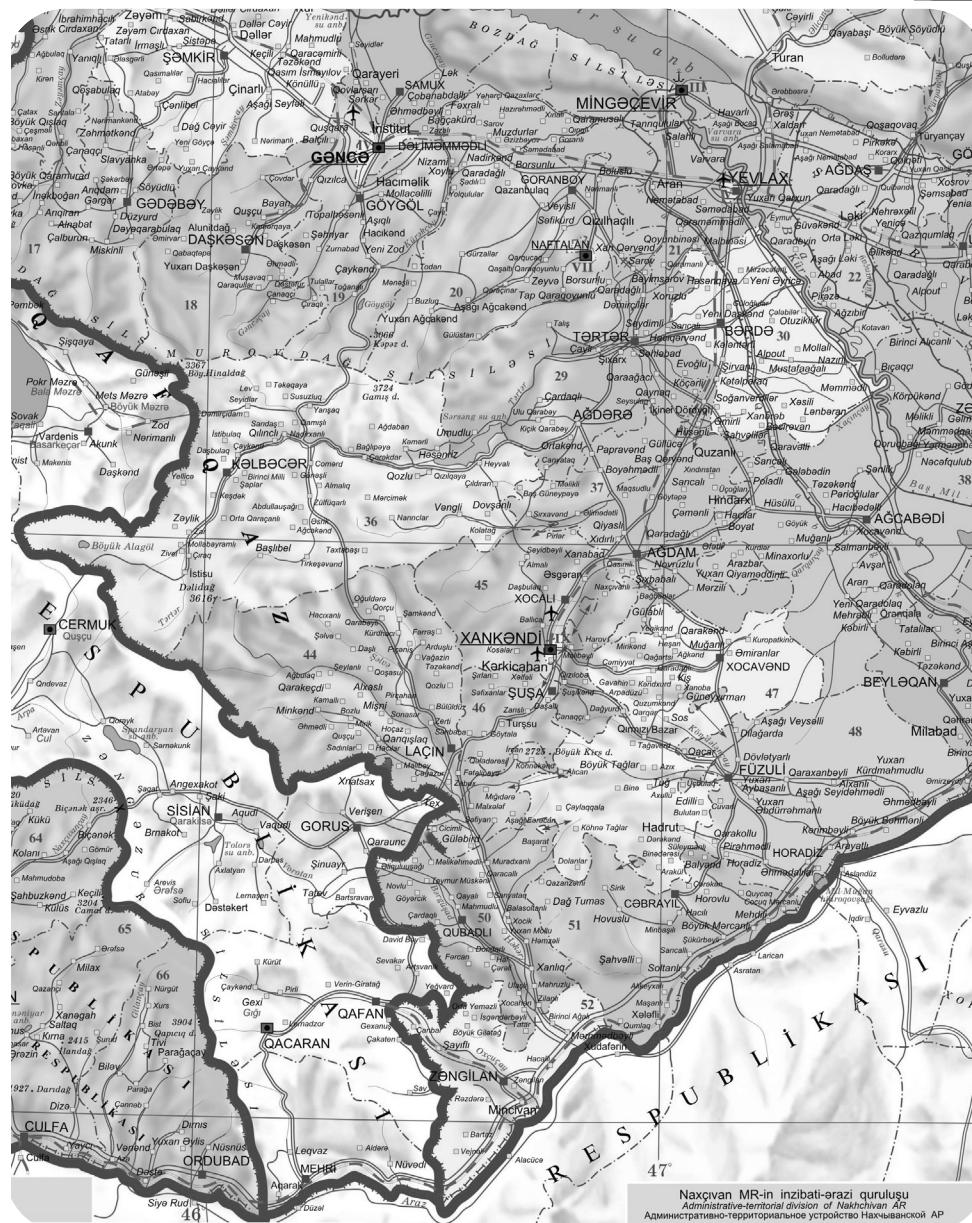
Prezident Əliyev Türk Şurası sammitindəki çıxışında Bakının araq Naxçıvanı Türkiyə, Orta Asiya və Avropa ilə birləşdirən nəqliyyat dəhlizinin yaradılması üzərində işə başlandığını bildirdi.

Həmkarlarına, Ermənistən Rəsiya ilə dəmir yolu əlaqəsi olmadığını, bu əlaqənin Azərbaycan ərazisindən keçə biləcəyini və Ermənistən qonşu İranla dəmir yolu əlaqəsi olmadığını xatırladaraq Prezident İlham Əliyev dedi: "Bu, Naxçıvan ərazisi ilə mümkündür. Azərbaycan

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə

"Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

bölgədən uzaqlaşmasına səbəb olduğunu xatırladı və əməkdaşlıq mətiqinə hazır olmağa çağırı.

Ermənistən mənafələrinə əsaslanan qərarlar qəbul etməliyik ki, bu da ölkənin uzunmüddətli və sabit inkişafını təmin edəcək, eyni zamanda bizim məsuliyyət dairəmizdə olan bölgənin sabit və uzunmüddətli inkişafını təmin edəcəkdir", - Nikol Paşinyan deyib. Qeyd edək ki, Nikol Paşinyan bu həftə Ermənistən Armavir bölgəsinə işğuzar sefəri zamanı açıqlama verib. "İran və Rusiya yə gedən dəmir yollarını Azərbaycandan keçir. Ola bilmez ki, əməkdaşlıq etmədən onların ərazisindən hansısa bir yolla keçək, çünkü o yollar bizim deyil. Yolları qarşılıqlı istifadə etməli olduğumuz qərarlar qəbul etməliyik. Bəli, bölgədə düşmənlərimiz var, amma onları düşmən saymadığımız müddətə problem olmayacağıdır. Bölgədə Ermənistən ətrafinda elverişli bir atmosfer yaratmalıyıq. Bunun üçün de bölgəyə baxışımızı dəyişdirməliyik".

Bu arada Türkəlli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının zirvə toplantısının liderləri regional əməkdaşlıq üçün geniş imkanlardan bəhs ediblər. İlham Əliyev zirvədəki çıxışında Qarabağdakı müharibə bitdikdən sonra ən vacib yeni fürsətlərin nəqliyyat, xüsusən de yaradılması sürətli davam edən Zəngəzur dəhlizinin yaradılması fikrini dileyərək: "İndi qədim Azərbaycan diyarı Zəngəzur Türk dünyasının birləşdirən rol oynayacaq. Zəngəzurdan keçən nəqliyyat, rabiyyə, infrastruktur layihələri bütün Türk dünyasını bir araya getirmək yaşı, Ermənistən da daxil olmaqla digər ölkələr üçün elave imkanlar yaradacaq".

Öz növbəsində Qazaxıstanın ilk prezidenti Nursultan Nazarbayev Qarabağda hərbi əməliyyatların dəyandırılmasına dair razılaşmanın Xəzər dənizinin nəqliyyat potensialı baxımından əhəmiyyətini artıracağına inanır.

Nazarbayevin sözlerine görə, Bakı ilə İrəvan arasında əldə olunan sülh razılaşması bu istiqamətdə Bö-

yük İpək Yolunun dirçəlməsinə imkan verəcək ki, bu da Xəzərin rolu artıracaq. "Bu, ölkələrimiz üçün Çinin "Bir qurşaq-bir yol" təşəbbüsündən səmərəli istifadə etmək üçün yeni imkanlar açacaqdır. Transxəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi Avropa ilə Asiya arasında ən təhlükəsiz və ən qısa ticarət yoluna çevrilir"- o dedi.

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev öz növbəsində İlham Əliyevi "tarixi ədalətin bərpası" və Qarabağın Azərbaycana "qayıtması" münasibətə təbrik etdi, ölkəsinin ərazilək qədim abidələrinin, mədəni və maarif yerlərinin bərpasına töhfə verməyə hazır olduğunu bildirdi.

Türkiyə prezidenti Recep Tayyib Erdoğan da Türk Şurasının zirvəsində Qarabağdakı türk abidələrinin qorunması və dirçəldilməsində Azərbaycana dəstəyin davam etdirilməsinin vacibliyindən danışdı. O, 2-ci Qarabağ müharibəsindən sonra Azərbaycanın nezaretinə keçən və ölkənin mədəni paytaxtı elan edilən simvolik şəhər olan qədim Şuşanı ziyarət etmə niyyətində olduğunu da bildirdi. "Biz Ramazandan sonra yaxın gələcəkdə yeni bir qeyd etmə hissi yaşaya biləcəyimiz Şuşanı ziyarət edəcəyimizi gözleyirik"- deyən Erdoğan, Paşinyanın Şuşanı rəqs etdiyi vaxtdan bəri çox suların axdığını xatırladı.

Nəhayət, bölgənin sülh yolu ilə yenidən qurulması bu həftə Düşənbədə keçirilən "Asyanın Üreyi - İstanbul Prosesi" konfransında da müzakirə edildi. Tacikistanın paytaxtında Qarabağla bağlı üçtərəfli bəyanatların icrası Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və iranlı həmkarı Cavad Zərif tərəfindən müzakirə edildi.

Azərbaycan XİN mətbuat xidmətinin açıqlamasında qeyd olunur ki, tərəflər Azərbaycanın nezaretinə keçən Qarabağ ərazilərində bərpə işləri barədə fikir mübadiləsi aparıblar. Eyni zamanda Cavad Zərif qeyd edib ki, "Iran şirkətləri azad edilmiş ərazilərin minalardan təmizlənməsində və orada yenidənqurma işlərində iştirak etməye hazırlıdır".

Bələliklə, Qarabağ Rusyanın və Türkəlli və İslam dünyası dövlətlərinin iştirakı ilə tam hüquqlu çoxtərəfli əməkdaşlığın vitrininə çevrilməklə genişlənyəşmiş beynəlxalq bir layihəye mərkəz olur. Uzun illərdir durğun olan Qarabağ bölgəsi qonşuları birləşdirən körpüyə çevrilir- həm Qəribi, həm Şərqi.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

